Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Faşizme karşı savaşta
haydi yaz taarruzuna!

İŞÇİNİN SESİ

Karkerên hemû
welatan yekbin!

Yıl: 8, Sayı: 160
3 Haziran 1981

FAŞİST DİKTATÖRLÜĞE KARŞI DEVRİMCİ SAVAŞTA HAYDİ YAZ TAARRUZUNA

Cunta Avrupa ve dünya kamuoyunda giderek soyutlanıyor. Son olarak uçak kaçırma olayı üzerine Evren'in "47 kişiyi astırırım" demesi Avrupa demokratik kamuoyu önünde faşist cuntanın içyüzünün bir kez daha açığa çıkmasını sağladı. Hemen bu demecin ertesindeki günlerde BBC 2 televizyonunda yayınlanan Türkiye ile ilgili program bu açıdan önemli bir göstergedir.

Program, Türkiye'de bugün şovenizmin ve militarizmin kol gezdiğini, ağır baskıların olduğunu görüntülerle verdi. Programda, sokaktaki bir vatandaş "yeni yönetim" ile ilgili soruya yanıt vermekten kaçındı. Polisler BBC 2 televizyonunun muhabirine resim çektirmek istemediler, bunu engelleyemeyince bilgi vermekten kaçınarak uzaklaştılar. Televizyon muhabirlerine Mamak cezaevine girme izninin verilmediği ve kendilerine TRT tarafından çekimi yapılan Elazığ Cezaevi'yle ilgili bir filmin verildiği programda açıklandı. En önemlisi programda, yaşlı bir kadınla İstanbul tepelerinde yapılan gizli raportaj ve işkence görmüş bir solcunun anlattıkları yer alıyordu.

Program Türkiye'deki ağır baskıları ve işkenceleri kuşkuya yer bırakmayacak bir biçimde belirledi. Evren de sorulara verdiği yanıtlarda işkencenin varlığını kendi ağzıyla kabul etmek zorunda kaldı. Sorumluluğu devlet görevlilerine yıkmaya çalıştıysa da, hiç inandırıcı olamadı. Bu faşist cuntanın Avrupa kamuoyu önünde düştüğü çaresizliğin somut kanıtıdır.

Programda Ecevit de boy verdi ve cuntaya karşı çıkmadıklarını, ona zaman tanıdıklarını söyledi. İşkencenin olduğunu, ama bunun yeni olmadığını söyleyerek faşist cuntayı temize çıkarmaya çalışırken, kendi kimliğini bir kez daha sergiledi. Ecevit'in bu tutumunun ardından *Arayış*'ın toplatıldığının belirtilmesi, faşist cunta karşısında sosyal-demokrasinin düştüğü onursuz konumu gösterdi.

Faşist cunta kaçınılmaz sonuna doğru ilerlerken, onun kanlı cinayetlerine ses etmeyenleri, ortak olanları ve ona kuyrukçuluk yapanları da aynı karanlık sona sürüklüyor. Bu sürüklenen kervanda sosyal-demokrasinin yanısıra oportünizm de yer alıyor. "MK" imzalı 12 Mayıs bildirisinde TKP'mizin sahte yönetimi, MHP davalarını anti-faşist savaşa dönüştürmekten söz ediyor!

İşte böyle bir ortamda komünistler faşist cuntaya, burjuvaziye ve oportünizme karşı yaz taarruzu bayrağını açıyorlar.

Devrimci hareket devrimci özveri üstünde yükselir. Faşist diktatörlüğün zindanlarında işkence odalarında bugün nice devrimci özveri destanları yazılıyor. Buna yaraşır bir biçimde, yaz taarruzunda da tüm parasal olanaklarımızı örgütümüze akıtacağız. Bununla yalnızca parasal yönden güç toplamakla kalmayacağız, komünist kişiliğimizi pekiştireceğiz, hareketimizi nitel olarak da güçlendireceğiz. Yaz taarruzu faşist diktatörlüğü devrimle yıkmak için gerekli devrimci hazırlığın önemli bir parçasıdır.

Devrimci savaş devrimci özveri üstünde yükselir!

Faşist diktatörlüğe karşı, devrim için savaşta haydi yaz taarruzuna!

KAVGA VE YORUM

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: 50p.
Yıllık abone: 15 pound
Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England

Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

Gönderilen yazıları yayınlama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İÇİNDEKİLER

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Bu dönemden çıkış yolu barışçıl olmayacaktır

Değerli yoldaşlar,
Oniki Eylül hareketi ile ülke bir gericilik dönemine girdi. Bu dönemi doğru değerlendirmek, yaşamsal bir önem taşıyor. Bu dönem reformist ve barışcıl bir dönem değildir. Ülkenin yapısallığından kaynaklanan bu ortamdan çıkış yolu barışcıl olmayacaktır.

Faşist diktatörlük küçük burjuvazinin belli bir kesimini kendisine taban yaptı. Ama bu taban sağlam temellere dayanmıyor. Bu temeli sağlamlaştırmaya çalışacaktır, çalışıyor. Kenan Evren'in yurt gezisinde söylediği sözler bu anlamda çok ilginç: "Size hemen mutlu refah dolu günler vaadetmiyoruz. Ama sabredin, çalışın, güvenin, tasarruf edin" diyor.

Faşist diktatörlüğün en çok hassas olduğu konulardan biri de ulusal sorun. Özellikle Hatay'daki konuşmasında Kenan Evren bu konuya özel önem vermişti. Atatürk'ten vecizeler döktürerek Türk-Kürt ayrımının olmadığını, aynı topraklar üzerinde yaşayanların "Ne mutlu Türküm diyene" diyen herkesin Türk olacağını söyledi.

Faşist diktatörlük diğer bir yandan sınıf savaşını gölgelemek için, azgın bir savaş çığırtkanlığı propagandasına hız verdi. Yine Kenan Evren konuşmasında kendisini "barış istiyoruz" pankartıyla karşılayanlara "savaşa hazır olan barışı kurtarır. Savaşa hazırlıklı olmalıyız. Silahlı kuvvetler savaşa hazırdır" diyerek savaş özlemlerini açığa vurdu.

Türkiye tekelci burjuvazisi için yayılmak zaten yaşamsal bir önem taşıyor. Onlar da sorunları hafifletmenin yolunun emperyalistleşmek olacağını biliyorlar.

İşçi sınıfı, faşist diktatörlüğün baş hedefidir. En geri işçiler bile sınıf sezgisiyle bunu kavrıyor. İşçi sınıfına verilen hiç bir şey yok. Aksine askeri disiplin içerisinde çalışmak, üretimi arttırmak onların temel "görevidir".

Özetlersek ülke bir gericilik dönemine girmiştir. Bu dönemdeki çalışmalar Leninci TKP'nin seçenek olmasını getirecektir.

Nesnel güçle gelen nesnel güçle gitmelidir!

Tanklarla gelen devrimle gitmelidir!

F.Ç
Ankara

Kıbrıs'ta Türk ordusunun iç yüzü açığa çıkıyor

Değerli dostlar,
Sizlere Kıbrıs'taki Türk ordusunun durumunu kısaca özetlemeye çalışacağım.

Bildiğimiz gibi 1974 15 Temmuzu'nda Yunanlı generaller ve Kıbrıslı faşistler tarafından faşist bir darbe girişimi gerçekleştirildi. Bunun üzerine Türkiye finans-kapitali ordusuyla Kıbrıs'ı işgal etti. Aradan yıllar geçti, işgalcilere karşı ne birşey yapıldı, ne de birşey söylendi. Tam tersine övgüler yağdırıldı.

Türk ordusu Kuzey Kıbrıs'ın her yerinde sivil yerleşim bölgelerini elinde tutmakta, emekçi halka açmamaktadır. Magosa'dan Lefke'ye, Girne'den Lefkoşa'ya en küçük köylerde bile birçok yerleşim bölgesi askerin kışlası olarak kullanılmaktadır. Böylece işgalciler Kıbrıs'ın kuzeyini rahatça denetlemektedirler.

Tüm bu olaylar gösteriyor ki Türk ordusu Kıbrıs halkının devrimci savaşımına bir engel oluşturmaktadır. Türk halkı ve Rum halkı Kıbrıs'taki askerlere karşı bir nefret beslemekte, onların neye hizmet ettiklerini iyi bilmektedir.

Türk ordusu halkın güvenini kazanabilmek için yılda dört veya beş kez kutlama törenleri düzenlemektedir. Ama işgalcilerin gerçek yüzleri açığa çıktı. Halk 1974-75'lerde olduğu gibi sokağa dökülüp askeri birliklerin geçiş törenlerini izlememektedir. Her yola başvurmalarına rağmen emekçi halkımız vatan, millet sakarya nutuklarından bıkmış görünmekte, bir arayış içerisindedir.

Tanklarıyla, toplarıyla gelseler de, zafer Kıbrıs halkının olacaktır!

Yaşasın Türkiye işçi sınıfının faşist cuntaya karşı halk savaşımı!

K.M.
Kıbrıs

İŞÇİ MİZAHI

Oportünizmi daha yakından tanıdık

Değerli yoldaşlar,
Üç arkadaş *İşçinin Sesi* sempatizanı olrak FİDEF oportünistlerinin 5. Kurultayı için Essen'deki geceye gittik. Buluşma yerine erken vardığımızda birkaç oportünist görevli bizi tanıdı ve "bunlar burda ne arıyor", diye başka görevlilere seslendi. O an etrafımız sarıldı. Devrim kaçkınları bizleri soru yağmuruna tuttular, tehdit etmeye çalıştılar.

Bir arkadaşımıza Türkiye'de hangi siyasi harekette çalıştığını sordular. Arkadaşımız IGD içinde çalıştığını söyledi. O zaman arkadaşımızı bizden ayırarak, bize onun ajan olduğunu, burjuvazinin yanında yer aldığını söylediler. Biz bu yöntemlerin artık sökmediğini, böyle yöntemlerle bir yere varılmayacağını belirttik.

Bir oportünist bize Yürükoğlu yoldaşımızın bir zamanlar Marks'a, Lenin'e karşı çıktığını, onun için MK'dan atıldığını, burjuva kuyrukçuluğu yaptığını söyledi. Biz de "Yürükoğlu ve *İşçinin Sesi*, burjuva kuyrukçusu değil komünisttir, siz ise oportünist tutumunuzdan dolayı partiyi ve Türkiye devrimini bu hale getirdiniz. Tutumunuz doğru olsaydı 49 yıldır yapılmayan kongreyi toplardınız" dedik.

İçlerinden bir oportünist, "Siz daha çocuksunuz. Siz 8 yaşındayken biz burjuvaziye karşı otomatik silahla mücadele ediyorduk" dedi. Biz de "sizin ideolojiniz sağlam olsaydı, yüreğiniz olsaydı TKP'nin 5. Kongresi'ni toplar, hem partimizi hem de Türkiye devrimini gerçekleştirirdiniz" dedik.

Evet yoldaşlar, bu olaylar bize oportünistlerin çaresizliğini, artık batağın içine tamamiyle battıklarını bir kez daha gösterdi. Bunlar üç Lenincinin varlığından dahi rahatsız oluyorlar. Bizleri sevindiren oportünizmi daha da yakından görmemiz, onların gerçek yüzünü tanımamız oldu.

Oportünizme karşı savaş burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz!

Yaşasın TKP'mizin Leninci birliği!

Yaşasın II. Konferans!

T.S.
Dortmund

İlerlemeciler "ilerliyor"

Menşeviklerin Avrupa'daki yayın organı *Kurtuluş*'un 15 Nisan tarihli sayısında "Okuyucularımıza" başlıklı yazıda şöyle deniyor:

"Şüphesiz ki *Kurtuluş*'u *Kurtuluş* yapan ... onun sorunlara yaklaşım tarzıdır".

Gerçekten de *Kurtuluş*'u *Kurtuluş* yapan onun sorunlara yaklaşımıdır! İlk sayfasındaki yaklaşım şöyledir:

Kurtuluş

Sayı: 237 — 15 Nisan 1981 — Avrupa'da Türkiyeli Işçilerin Gazetesi — Masrafı: 1,-DM

Türk-Sovyet Dostluğu 60 yaşında

16 Mart 1981, Sovyetler Birliği ve Türkiye arasında yapılan „Moskova Dostluk Anlaşması"nın 60. yıldönümüydü. Yurdumuzda büyük komşumuzla dostluktan yana olan tüm insanlar, tüm ilerici güçler bu önemli günlemeyi selamladılar.

Sovyetler Birliği ve Türkiye halkları arasındaki dostluğun daha da geliştirilmesi istemini vurguladılar (Bu konuyla ilgili yazımız iç sayfadadır).

Aşağıda bu anlaşmanın 60. yılı dolayısıyla gönderilen mesajları veriyoruz.

T.C. Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.I. Brejnev'e gönderdiği mesaj

"Temelinde egemenlik, eşitlik, toprak bütünlüğü, birbirlerinin iç işlerine karışmama ve karşılıklı saygı bulunan Anlaşma, Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluk ve iyi komşuluk ilişkilerinin gelişmesine olumlu katkıda bulunuyor. Türkiye, Sovyetler Birliği ile kar-
[illegible]

kına yürekten selamlarımı yolla-

önemli bir rol oynamaktadır.

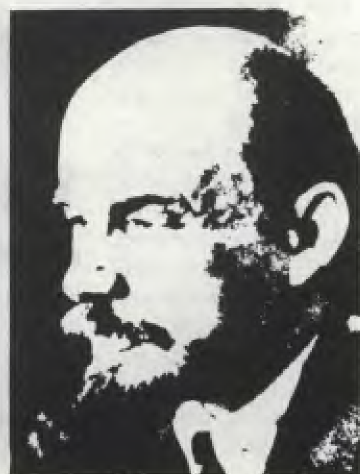
Dördüncü sayfada da şöyledir:

·ylesi koşullar
ardım ediyor-
'et limanların-
şımış olan Os-
ği gibi: *"Sov-*
gavur kalma-
r seferi yaptı-
r bizi el üstün-
orumuzu yük-
izi. Inanın ki,
zaman kendi-
dı." Halkımız
büyük kom-
ıstumuz ola-

:iler

Büyük Millet

ki
şe
m
ye
laş
m
(n
va
tır
S
kı
Ve
le
(e

İŞÇİNİN SESİ

R. Yürükoğlu

Londra'da yapılan
Yaz Taarruzu hazırlık toplantısında
R. Yürükoğlu yoldaşın yaptığı konuşma

Beşinci Yaz Taarruzu

Geçtiğimiz aylar içinde gördük ki adım, adım, cunta yerini sağlamlaştırdı, ve ülkede belli bir geçici denge kurdu. Bunun etkisi devrimci harekette hemen görülüyor.

Aslına bakarsanız, devrimci harekette kriz bizim için yeni birşey değildir. Uzun bir süredir varlığından söz ediyoruz.

Şimdi cuntanın gelişiyle beraber, yeni bir durum doğdu. Bu yeni durum, yeni ve doğru bir değerlendirme istiyor. Ona göre daha değişik yöntemlerle çalışmak gerekiyor.

Bir söz vardır: Kuzguna yavrusu anka gözükürmüş. Bunun gibi, kendi hareketimiz diye egoistlik yapmadan söylüyorum. Bu yeni durumu, *İşçinin Sesi* kadar berrak gören ve ne yapılması gerektiğini *İşçinin Sesi* kadar açıkça söyleyebilen başka bir hareket yok. Böyle olunca, yeni duruma ayak uyduramayınca, devrimci cehpede üç eğilim beliriyor: Şimdi toplumda, toplumsal psikolojide geriye doğru bir kayış ve yılgınlık var. Bazı hareketler buna teslim oluyorlar. Menşevikler bunun en güzel örneğidir. Dev-Yol da buna örnek verilebilir. Avrupa'da çeşitli Dev-Yol toplantılarında Atatürkçülüğün iyi tarafları üstüne konuşmalar gidiyor. Yolunu bulamayan hareketler için birinci eğilim, toplumsal psikolojideki geri gidişe teslim olmak, iyice sağa kaymaktır.

İkincisi, hâlâ eski yöntemlerde ısrar edip, kendi küçük gurubunu ayakta tutabilmek için intihar uçuşları, ya da provokasyonlar diyebileceğimiz yolu sürdüren hareketler var. Üçüncüsü, çeşitli hareketler kendi tıkanıklıklarını çözebilmek için birleşme yoluna başvuruyorlar. Bu gerçek birlikten çok, bir çeşit zoraki evlilik gibi oluyor. Tıkanıklığı çözebilmenin yolu olarak kendi içindeki sorunu çözmek yerine, bir başka şeyle bütünleşmeyi seçiyorlar. Asıl yaygın olarak gözlenen eğilim budur.

İşçinin Sesi, aslında en şanslı hareketti. Ta *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri* kitapçığında, o broşürde söylediğimiz (ve bunun defalarca altını çiziyoruz) ana fikir şuydu: Devrimin yenilme olasılığı yenmesinden daha fazladır. Ve getirdiğimiz belgi de "Devrim daha yenilmedi" idi, "devrim daha yenmedi" değildi. Vurguyu buraya vurarak, devrim yenilmedi, yenebilmek için elinde bir takım olanaklar vardır, dedik. Bunları kullanırsa akıntıyı tersine çevirebilir diye çırpındık. Belki broşürün Türkiye toplumuna fazla bir yararı olmadı. Dağıtımıyla sınırlı kaldı, komünistlerin güçüyle sınırlı kaldı. Ama örgütümüze büyük yararı oldu. Cuntadan çok önce Türkiye'deki örgüt, bir kere psikolojik olarak buna hazırlanmıştı. Son gelen haberler bu gerçeği doğruluyor. Çeşitli akımlardan insanlar Türkiye'de cuntaya karşı en hazırlıklı hareket *İşçinin Sesi* idi, bunun meyvelerini topluyor, diyorlar. Gerçekten o söylenen yanlış değil. Bugün bu hazırlığın meyvelerini topluyoruz. Örgütümüzde bunalım, kriz, ayrılık, farklı ses yoktur. Örgüt çalışıyor. Türkiye'de çalışıyor.

Birer cümleyle durumu özetleyeceğim. Gene dışardan gözlemcilerin, kendi yoldaşlarımızın değil, öteki hareketlerin söyledikleri birşey var: Ege'nin tek örgütüyüz bugün. İstanbul ve Marmara bölgesinde en güçlü örgütler arasına girdik. Nitelikli kadrolar kazanıyoruz. Orta Anadolu'da çeşitli nedenlerle girilen güç durumu çözdük. Aştık. Örgüt orada da ilerliyor. Karadeniz'de kıpırdanmaya başladık. Özellikle Zonguldak ve Samsun bölgelerinde.

Faşist cuntanın zindanlarında çok sayıda yoldaşımız var. Bu salonda da cuntanın işkencesinden geçmiş yoldaşlarımız oturuyor. Ama yoldaşlar hiçbir özveri boşa gitmedi. Örgütümüz çalışıyor. Ve bu gelecek nesiller önünde silinmez bir sayfadır.

Kısa sayılacak bir geçmişi var *İşçinin Sesi* hareketinin. Buna rağmen, Türkiye komünist hareketinde değil, daha geniş söyleyeyim, Türkiye devrimci hareketinde silinmez sayfalar yazdı. Bir kere, bir sürü teorik konuyu tek ve ilk olarak ve doğru olarak söylemesi var. İstiklal marşına karşı ilk çıkış, Enternasyonal'i söylemek, Türkiye'de orak-çekiçli ilk

cenaze: İnanç yoldaşın cenazesi... Cuntadan sonra örgütümüzün sarsılmadan çalışması. Bu da silinmez bir sayfadır. Herkesin önünde önemli bir sınavdır. Evet, cuntanın gelişinden bu yana geçen süre içinde Türkiye'de gerçekten çalışan tek örgüt olduk. Bu gerçektir ve elimizden gitmeyecektir bu gerçek.

Yayın dağıtımı sürüyor. Bir parantez açayım, en çok istenen yayın da *Sosyalizm Üstün Gelecektir* oluyor. Özellikle Çek-Al olarak istiyorlar.

Şimdi durumumuza baktığımız zaman, siyasal bir sorunumuz yok, örgütsel bir sorunumuz da yok. Gayet tabii acılar çekiliyor. Gün ne gösterir bilinmez ama bugün böyledir ve bugüne kadar geldiğimiz yer de gene elimizden alınamayacak bir kazançtır. Tek sorunumuz hepinizin gayet iyi bildiği para sorunumuzdur.

Yaz Taarruzu da, bu kısa geçmişimiz içinde, Türkiye devrimci hareketine iyi bir gelenek armağanıdır. Şimdi mütevazi boyutlardadır. Yarın milyonları kapsayacaktır.

Bu yıl Yaz Taarruzu çetin geçecek. Bir kere İngiltere'de, özellikle Türkiyeli işçilerin çalıştığı kesimlerde, kriz var. Bütün yoldaşlarımızın mali durumu bozuk. Fakat bunlar, eskilerin deyimiyle neticeye müessir değil aslında. Çünkü yoldaşlarımız zaten hiçbir zaman para yüzü görmediler. Her zaman onlar için kriz. Asıl mesele orada değil. Asıl mesele, Frenkçe bir söz edeceğim, "konjonktür"de. Yani durumda, ortamda, siyasal ortamda asıl sorun. Rüzgâr tersten esiyor.

Bu yıl da, Yaz Taarruzu'nda yalpalayan yoldaşlar çıkacak, aksayanlar çıkacak. Yaz Taarruzu onlar için bir elek olacak. Fakat bu örgütün tıkanıklığı anlamına gelmeyecek. Çünkü çok büyük çoğunluğuyla bu sınavdan da geçip gideceğiz.

Öyle bir dönem yaşıyoruz ki, dağılan dağılıyor, dağılmayan kadrolar kalıyor ama *yalnız* kalıyor. Militan daha çıplak bir biçimde ortada kalıyor. Çevresindeki sempatizan halkası geri kaçıyor. Kendi gücüyle başbaşa kalıyor. Ve sinirler çok geriliyor. Eğer bunun bilincindeyse yoldaşlar, daha fazla geriliyor. Bilincinde değilse, günlük yaşantıyla daha kolay idare edilebiliyor. Asıl sorun buradadır bu yıl. Asıl güçlük buradadır. Toplumsal psikolojideki değişme, "konjonktür"deki değişme, devrimci bir hareket için elverişsiz bir ortamın oluşu, bu Yaz Taarruzu'nun önündeki en büyük handikaptır.

Birşeyi kesin olarak biliyoruz. Büyük ölçekleri ele aldığımız zaman toplumsal psikolojiden kaçmanın olanağı yoktur. Yüzbinleri, ikiyüzbinleri aldığımız zaman sınıfın psikolojisinden kaçmanın olanağı yoktur. Ama daha küçük ölçeklere geldiğimiz zaman, eğer bilinçli bir kadroysa, inançlı bir kadroysa, inatçı bir kadroysa, rahatlıkla o tuzağın üzerinden aşıp geçebilir. Ve gayet iyi biliyoruz, örgütümüz bu yıl bu tuzağı aşacak. Mutlaka bu Yaz Taarruzu'nu başarıyla bitirecek. Herşey insan inancına ve inadına bağlıdır. İnsanın kapasitesi sınırsıza yakın. Bugün kaldırdığımız güçlüklerin çok daha fazlasını kaldırabiliriz ve kaldıracağız. Ve de uzunca bir süre kaldıracağız. Türkiye'nin durumu bunu gösteriyor.

Kendimden biliyorum. Gerçekten insanın kapasitesi genişliyor zaman içinde. İlk mitinglere katıldığım zaman önde yürümeye endişe ediyordum. O zamanlar sopa bile yoktu ortalıkta. "Kıbrıs Türk'tür Türk kalacaktır" diye koşturup duruyordu insanlar sokaklarda. İlk bildiri dağıtırken çektiğim heyecanı hatırlıyorum. Yoldaşlarımın gelişmesini de hatırlıyorum. Yıllar içinde insanın kapasitesi genişliyor. Omuzları sertleşiyor. Durumlar her zaman güçtür. Her zaman güç olacaktır, daha da güç olacaktır. Örgütün önündeki asıl güçlük bugün bizlerden sizlerden gelmiyor, dışımızdan geliyor. Devrimci hareketin ilerleyişi durmuştur, geriliyor. Büyük çoğunluğu da panik halinde kaçışıyor. Budur sorun. Ama bunun da üstünden geleceğiz.

Provokatörün biri, "Yürükoğlu herkesten özveri istiyor, böyle örgüt olur mu, örgüt dediğinin parası olur, bizim paramız var, böyle özveriyle, mözveriyle olmaz bu iş" demiş. Yorumu gerekmeyecek kadar açık. Onlar o yoldan gitsin, biz bu yoldan gideceğiz.

Bu yıl mali hedef saptamadık. Onu bu toplantıda birlikte belirleyeceğiz. Fakat Yaz Taarruzu'nun öteki hedeflerini saptadık.

Bunlardan birincisi, çalışmalarda israfı önlemek. Her alanda çok israfla çalışıyoruz. İkincisi, verimi arttırmak ve günlük yaşantıları daha iyi planlamak. Çok da boş zaman harcıyoruz. Bütün yakınmamıza rağmen, okuyamıyorum, çalışamıyorum dememize rağmen, hepimiz çok daha fazla iş yapabiliriz. Üçüncüsü yığın bağını arttırmak. Bu devrimci hareketin kilit sorunudur. Bundan başka da hiçbir gerçek yok aslına bakarsanız. Halkın gönlünü kazanmadan hiçbir şey yapılamaz. Sosyalizm kurulacaksa, gene o halkla kurulacak, devrim yapılacaksa gene onunla yapılacak. Biz bu yıl Yaz Taarruzu'nu bulunduğumuz her yerde, (özellikle Almanya büyük önem kazanıyor) geriye kaçışı değiştirebilmede, yığın bağlarını arttırmada, sempatizan çevreleri geliştirmede mutlaka kullanmalıyız.

Cunta etkili bir ideolojik kampanya yürütüyor, devrimcileri karanlık bir takım adamlar gibi göstermek için.

Buna karşı savaşacağız. Yaz Taarruzu bunun önemli bir parçasıdır. Gideceğiz, herkese diyeceğiz: bizim hedeflerimiz budur, durumumuz da budur, oradan buradan gelirimiz de yoktur.

Şimdi öyle bir durum var ki, yığın işlerinde çalışan yoldaşlar bilirler, bir sürü insan örgütlere gelmiyor. Gelmek istemiyor. Evine gittiğin zaman iyi davranıyor, güzel konuşuyor ama gözükmek istemiyor, bulaşmak istemiyor. Onların daha fazla geriye kaymamaları için de önemli birşeydir bu çalışma. Gideceksin. Komünist bir örgütüz biz. Anlatacaksın. 50 pence verdiği zaman, komünistlere 50 pence vermiş oluyor bu insan. Bu, onun daha fazla geriye kaymasını durdurmak için önemli bir psikolojik önlemdir. Bize karşı sempatisinin kalbinin bir tarafında durması için önemli bir yoldur.

Yarın bu ortam değişecek. Çok padişahlar görmüş Anadolu. Hepsi gelip geçecek. İşte o zaman o kıvılcımlar tekrar parlar.

Yoldaşlar, Yaz Taarruzu'nu kısaca özetlersek bu yıl, faşist cuntaya karşı savaşta önemli bir kilometre taşı olarak Yaz Taarruzu. Üzerimize gelen dalgaya karşı savaşta Yaz Taarruzu. Psikolojiyi değiştirmek için savaşta Yaz Taarruzu. Türkiye'deki kahraman yoldaşlarımız için Yaz Taarruzu. 5. Kongre için Yaz Taarruzu! Komünistliğimiz için Yaz Taarruzu, insanlık onurumuz için Yaz Taarruzu.

TKP "MK"nin 12 Mayıs günlü bildirisi

TKP'nin "resmi yönetimi" arada-sırada yayınladığı bildirilerle cunta kuyrukçuluğunda ve cuntayla giriştiği Atatürkçülük yarışında aldığı yüzkarası yolu açık ediyor. 12 Mayıs bildirisi, faşist cuntanın içinde, "anti-faşist" güçler olduğu yalanını ve kendi yarattığı bu hayalden medet umma zavallılığını işçi sınıfına aşılamaya çalışan yeni bir ihanet belgesidir. Bu sahte bilinç yayan sahte yönetime karşı her alanda savaşımı yükseltmek komünistlerin, sınıf bilinçli işçilerin ertelenmez görevidir. 5. Yaz Taarruzu'nun oportünizme karşı savaşta böyle bir önemi vardır.

Faşist MHP'ye karşı dava en sonunda açıldı. Faşist hareketin askersel diktatörlük eliyle yargılanması en başta şunu gösteriyor: Bu dava, işçi sınıfının, halkımızın, tüm ilerici güçlerin, yurtsever subayların yıllar boyu süren çetin savaşlarının bir kazanımıdır. Bu yargılama aynı zamanda askersel yönetim içinde faşizm yanlısı ve faşizme karşı olanların arasındaki çelişkiyi yansıtıyor. Ancak halkımızın faşist MHP'ye karşı nice şehitler pahasına yürüttüğü ardıcıl savaşım olmasaydı, hiçbir güç bu halk düşmanlarını yargı önüne çıkaramazdı.

Ne var ki en gerici çevreler MHP'yi korumak, saldırıyı daha yoğun olarak işçi sınıfına, ilerici güçlere yöneltmek için harekete geçtiler. En saldırgan, emperyalist çevrelerin, işbirlikçi tekellerin ortaya saldığı faşist MHP'ye karşı açılan dava, cunta yönetiminin en gerici, en militarist ve işbirlikçi kesiminin ... ve polis içindeki azgın halk düşmanlarının, AP yöneticilerinin, demokrasi güçlerinden öç alma duygularını kabarttı.

Şimdi bu güçler faşist MHP'ye açılan davayla yedikleri yumruğu savuşturmak istiyorlar. Bu kanlı cinayet çetesini kurtarmak için antikomünizmin kara bayrağı ile ilerici güçlere karşı saldırıya geçiyorlar. DİSK'e, Köy-Koop'a, TÖB-DER'e karşı açılan davalardan güç alıyorlar. Komünistlere, tüm ilerici güçlere karşı provakasyonlar düzenliyorlar. Böylece .... kendi açmış oldukları MHP davasını baltalayıp, MHP'ye kol geren en gerici güçlere boyun eğiyorlar. Faşist terörün kurbanlarına saldırmak, terörizmin kaynağını kurutmak sözlerine ters düşüyor... ABD yönetiminin, NATO egemen çevrelerinin ülkemiz üzerindeki baskılarını yoğunlaştırdıkları bir dönemde ilerici, yurtsever güçlere karşı baskıların artırılması, ülkemizi yok etmek isteyenlerin işine yarıyor.

MHP'ye karşı açılan davanın sonucunda faşist elebaşıların hakettikleri cezaya kendiliğinden çarptırılacağını sananlar yanılıyorlar. Faşistlerin tüm cinayetlerinin, MHP' nin emperyalist merkezlerle, gerici AP çevreleriyle bağının, ordu ve devlet aygıtındaki uzantılarının kendiliğinden ortaya çıkacağını sananlar aldanıyorlar. Onlar uluslararası emperyalist merkezlere bağlı neo-faşist güçlerin, ordu içindeki ve dışındaki en gerici güçlerin bu yargılamaya karşı artan direncini unutuyorlar. Faşist harekete, gericiliğe karşı indirilen bu yumruğu, ilerici güçlere karşı yoğun saldırıların izlediği gerçeğine sırt çeviriyorlar. ...

Ancak tüm demokrasi güçlerinin, ordu içindeki ve dışındaki tüm yurtsever güçlerin eylem birliğiyle MHP davası ülke ölçüsünde halkın aktif katıldığı anti-faşist bir savaşıma dönüşebilir. İlerici güçlere yönelik saldırılara karşı koymadan, demokratik hak ve özgürlükler savunulmadan, DİSK, Köy-Koop, TÖB-DER yönetici ve üyeleriyle yığınsal bir dayanışma hareketi yaratılmadan faşist MHP'ye karşı açılan dava başarıyla sonuçlandırılamaz. Askersel savcılığın suçlaması komünizme karşı savaş adı altında faşistlerin binlerce insanın canına nasıl kıydıklarını gösteriyor. Anti-komünizme, anti-Sovyetizme karşı koymadan kararlı bir anti-faşist savaş verilemez. Halkımızın en iyi evlatlarına, komünistlere karşı düşmanlık yalnızca faşistlerin, en gerici güçlerin değirmenine su akıtır.

Tüm anti-faşist, demokrat ve yurtsever güçler arasındaki savaş arkadaşlığı daha da pekiştirilmelidir. Bu günümüzün ertelenmez görevidir. Faşist MHP'ye karşı açılan davanın küllendirilmesine izin vermeyelim. Faşist MHP'nin CİA ile emperyalist merkezler, işbirlikçi tekellerle, kontr gerilla ile bağlarını açığa çıkaralım. Faşistlerin bugüne dek gizli kalan kanlı cinayetlerini, halk düşmanı amaçlarını, demokrasi düşmanlığını, bu azılı anti-komünizmin iç yüzünü, kime yaradığını, ülkemiz ve halkımız için nasıl acı sonuçlar doğurduğunu yığınlara duyuralım. Tutuklanan, baskı altında tutulan tüm ilerici güçlerle dayanışmayı daha da yükseltelim.

TKP "MK" 12 Mayıs 1981

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbin!
İŞÇİNİN SESİ
Faşizme karşı savaşta haydi yaz taarruzuna!
Yıl: 8, Sayı: 160
3 Haziran 1981

ÇEK-AL

Kürt Sorunu ve Örgütlenm

Ali H. Karadağ

Kürt sorunu Türkiye devrim hareketinin kilit sorunlarından biridir. Bu sorunu tüm teorik siyasal yönleriyle açıklığa kavuşturmak büyük önem taşıyor. Bugüne dek yapılan tartışmalar, Kürt sorununun birçok yönünü açıklığa kavuşturdu. Bugün en çok tartışılan, işçi sınıfının örgütlenmesi konusudur.

Bu konuda yanlış görüşler yaygındır ama bu yanlış görüşleri besleyen belli dayanaklar da olmuştur. Bu dayanakların başında, komünist hareketin bile yakasını bırakmayan ulusçuluk illetinin yarattığı güvensizlik gelir. Komünist hareket Türk ulusçuluğunu uzun süre aşamamıştır. Ülkede işçi sınıfımızın güçlenmesi temelinde, TKP içinde patlak veren bolşevik-menşevik kavgası, aynı zamanda bu ulusçuluğun her türlü etkisini komünist hareketten kazıyıp atma savaşımıdır.

TPK'nin bolşevik kanadı, her konuda ulusçuluktan arınmış, komünist çizgiyi savundu ve geliştirdi. Menşeviklerin ulusçuluğu ise sosyal şovenizm yönünde "gelişti", olgunlaştı. Bu olgun sosyal şovenizm, bugün menşeviklerin, 12 Eylül darbesine faşist demeyen, faşist generallere Atatürkçülük öğütleri veren, Kürt ulusunun haklarını açıkça ve yalnızca özerklikle sınırlayan yeni çizgisinde kendini gösteriyor.

TKP içinde komünizm, oportünizmi ideolojik olarak yenilgiye uğrattı. Bu temelde 5. Kongre, meşruluğunu çoktan yitirmiş olan TKP yönetimini örgütsel olarak da temizleyecektir. Böylece, işçi sınıfın örgütlenmesi konusunda yanlış görüşleri besleyen bir kaynak giderilmektedir.

Öte yandan, kendine proleter devrimcisi diyen Kürt devrimcileri de ulusal dargörüşlülüğü kırabilmeli, işçi sınıfının örgütlenme sorunlarına sınıfsal açıdan bakabilmelidirler.

I. Proletaryanın örgütlenmesi

Kürt Sorunu'nun önsözünde Yürükoğlu yoldaşımız şöyle demişti:

"Komünistler olarak, hele tek bir devlet sınırı içindeki işçileri ulusa göre bölmenin, ayrı partide (...) örgütlenmenin aşırı zararlı ve yanlış olduğu görüşündeyiz. Türk komünistleri ayrılma hakkını ardıcıl olarak savunacaklardır. Kürt komünistleri de *tüm* işçilerin *koşulsuz* birliğini savunmalıdırlar." (Süleyman Sakalı, *Kürt Sorunu*, Üçüncü basım, s.4).

Aynı konuda TKP II. Konferans Kararları'nda da şöyle deniyor:

"Komünistler, dünya çapında tek bir sınıf olan proletaryanın örgütlenmesinin de *ilkesel olarak* merkezi, tek bir dünya proletarya partisini gerektirdiğini savunurlar. Ne var ki dünya işçi sınıfı çeşitli ülkelere bölünmüş *biçimde* vardır. Bu nedenle örgütlenmede bu nesnel gerçek dikkate alınır. Ayrı ayrı partiler öznel bir seçim değil, var olan nesnel koşulların *zorunlu* bir sonucudur. Ayrı örgütlenmeyi zorunlu kılan nesnel koşullar yoksa, ayrı örgütlenmede direnmek proletaryayı bölmek anlamına gelir. Komünistler proletaryanın olabilen en büyük, en güçlü, en merkezi birimlerde örgütlenmesinden yanadırlar." (*TKP II. Leninciler Konferansı*, s.65-66)

Ayrı örgütlenmeyi zorunlu kılan nesnel koşullar yoksa, proletarya tek partide örgütlenir. Bu proleter enternasyonalizminin gereğidir ve ilkeseldir. "Bütün ülkelerin işçileri birleşin" komünizmin sancağında yazılıyken, nesnel bir engel yokken, aynı ülkenin işçilerini ayrı örgütlemek, sınıfsal bakış açısına ters düşer.

Amaç tüm işçileri tek örgütte birleştirmektir ama dünya işçi sınıfı çeşitli ülkelere bölünmüş *biçimde* varolduğundan, Lenin'in dediği gibi, "Savaşımımızda belirli bir devleti kendimize temel olarak alıyoruz, o belirli devlet içindeki bütün ülkelerden işçileri birleştiriyoruz..." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.20, s.413)

Lenin, Rusya'da proletaryanın görevlerini koyarken, örgütlenme konusunda genel ilkesel tutumu şöyle belirtiyor:

"... Rusya proletaryası ikili, daha doğrusu, iki yönlü bir görevle karşı karşıyadır: her türlü ulusculuğa, en başta Büyük Rus ulusculuğuna karşı koymak, tüm uluslar için yalnızca genel olarak tam eşit haklar değil, devlet kurmaya ilişkin haklarda da eşitlik, yani, ulusların kendi yazgısını belirleme, ayrılma hakkını tanımak. Ve aynı zamanda, tüm uluslar arasında bütün ve her türlü ulusçuluğa karşı başarılı savaşımın çıkarları için, proleter savaşımının ve proleter örgütlerinin birliğini korumak, ulusal yalnızlık için burjuva çabalamalara rağmen bu örgütleri sıkı örülü bir uluslararası birlikte kaynaştırmak görevidir.

"Tüm uluslar için tam hak eşitliği, ulusların kendi yazgısını belirleme hakkı, tüm ulusların işçilerinin birliği — Marksizmin, tüm dünya deneyinin ve Rusya deneyiminin işçilere öğrettiği ulusal program budur. (Lenin, c.20, s.453).

Yine Lenin aynı devlet içinde ezen ve ezilen ulus işçilerinin birlikte örgütlenmesini, proletaryanın bağımsız siyasetinin bir gereği olarak şöyle koyuyor:

"Proletarya ezilen ulusların belli bir devlet sınırları içinde zorla tutulmasına karşı, yani onların kendi yazgılarını belirleme hakkı uğruna savaşmalıdır. (...) Yoksa proletarya enternasyonalizmi boş sözlerden başka birşey olmaz.

"Öte yandan ezilen ulusların sosyalistleri, ezilen ulusun işçileriyle ezen ulusun işçilerinin örgütsel birliği de içeren tam ve kayıtsız koşulsuz birliğini özellikle savunmalı ve gerçekleştirmelidir. Bu olmadan proletaryanın bağımsız siyaseti savunulamaz." (Lenin, c.22, s.147-152).

Bir hareket kendine ne kadar Marksist-Leninist derse desin, aynı devlet sınırı içindeki işçilerin örgütsel birliğini savunmuyorsa burjuva uluşçuluğundan kopamamış demektir. O zaman, "'Marksizm', 'sosyalizm' gibi sözcükler yalnızca burjuva ulusçuluğunu (ezilen ulusun ulusçuluğu da olsa) gizlemeye yarıyordur. Çünkü günümüzde başkaldırının evrensel ideolojisi Marksizm-Leninizm olmuştur." (R. Yürükoğlu, *Kürt Sorunu*'na Önsöz, s. 4-5).

II. Örgütlenme konusunda getirilen görüşler

Türk Kürt işçilerinin birliğini şu ya da bu ölçüde savunan, bunun propagandasını yapan Kürt yoldaşlar vardır. Ancak örgütlenme konusundaki tartışmada Kürt devrimci hareketlerinin önemli bir çoğunluğu ayrı örgütlenmeyi savunuyorlar. Çeşitli hareketler ayrı örgüt-

lenmeyi değişik nedenlere bağlayarak ileri sürüyorlar.

Ayrı örgütlenme doğrultusunda getirilen görüşlerden biri, Kürdistan'ın parçalanmışlığıdır. Buradan hareketle Kürdistan'ın dört parçasında birlikte, Türkiye'den ayrı devrim ileri sürülmekte, ayrı örgütlenme buna bağlanmaktadır. Bir başka görüş, iki ayrı devrim ve örgütlenme fikrini daha çok Türkiye çerçevesi içinde tutan görüştür. Bunların yanısıra ileri sürülen bir görüş de, ayrılma hakkını savunmanın ayrı örgütlenmeyi içerdiği fikridir. Şimdi bunları ele alalım.

Kürdistan'ın dört ülkeye parçalanmışlığı

Rızgariya Kürdistan yayınlarından çıkan *Kürdistan Devriminde Genel Olarak Örgütlenme ve Proletaryanın Özörgütü* adlı broşürde şöyle deniyor:

"Yapay sınırlara ait kılınmaya çalışılan bütünlerin değil aralarındaki yapay sınırlara rağmen Kürdistan'ın parçası, *Kürdistan Bütününün* parçaları olarak kalmaya devam etmiştir. Örneğin, Kuzey Kürdistan, Türk sömürgecilerinin tüm çabalarına rağmen çizilen misak-ı milli sınırları içindeki 'bütün'ün bir parçası haline getirilememiş, Kürdistan bütününün bir parçası olarak kalmaya devam etmiştir. Bu durum, parça bütün ilişkilerini tüm eylemlerinde göz önünde bulundurmak zorunda olan devrimciler açısından daha fazla gözardı edilemezdi. *Vuruşulması amaçlanan parçanın hangi bütüne tabi olduğu mücadelenin başında, devrimci muhalefeti parçalamak için göz önüne alınmak durumundadır.*"(s.14-15)

"Parçanın bütüne tabiliği ilkesi gereği bir bütün olarak tüm çabalarına karşın ortada duran Kürdistan devriminde de merkezi örgütlenme zorunlu olduğu gibi *aksini savunmak ayrılıkçılıktır.* Bir alanda aynı program gereği birlikte örgütlenmesi gereken devrimci muhalefeti parçalamadır." (s. 19-20)

"Özcesi; eğer Kürdistan I. Paylaşım savaşı sonrası ait kılındığı 'bütün'lerin bu süreç içinde organik bir parçası haline getirilseydi, Kürdistanlı Marksistlerin görevi *kayıtsız-şartsız* bu bütün içinde ırk-din-dil ayrımı gözetmeksizin merkezi tek bir örgütü savunmak olurdu. O zaman parçalanan ve bu parçalanmanın vakıa haline geldiği Kürdistan'da bu tip bir eylem Marksizmin emredici bir kuralı gereği olarak hayata geçirilirdi." (s.20)

Broşür, bunlardan başka, her parçadaki devrim süreçlerinin aynı olduğunu, en küçük bir kıpırdamanın bile aynı tek bir bütün olarak değerlendirildiğini ve "egemen ulus sollarının" Kürdistan'daki devrimi Kürdistanlılara terketmelerini söyleyerek Kürdistan'ın dört parçasını kapsayan tek bir devrim ve tek bir merkezi örgütlenmeyi savunuyor. (s.20)

Aynı konuda, *İşçinin Sesi*'ne gönderilen, C. Şero imzalı bir mektupda da şöyle deniyor:

"Bizim ayrı bir *devrim* ve bağımsız örgütlenmeyi savunmamız Kürdistan'ın parçalanmışlığındandır. (...) Proleter devrimciler, Kürdistan'ın sadece Türkiye parçasından hareket ederek bağımsız örgütlenmeyi savunmuyorlar. Bizler, Kürdistan'ı bir bütün olarak görüyoruz, kolonyolistlerin çizdiği suni sınırları tanımıyoruz." (abç)

Önce parça bütün ilişkisine bakalım. Bu göreceli bir kavramdır. Parçayı ve bütünü neye göre aldığımıza bağlıdır. Genelinde, örneğin Türkiye dünyanın, Türkiye ve Kürdistan Orta Doğu bütününün parçalarıdır. Türkiye Kürdistanı hem Kürdistan bütününün, hem Türkiye'nin bir parçasıdır. Sorun bu bütünlerin hangisinin parçası olmayı isteyip istemediğimiz değil, devrim hareketi açısından nesnel olarak hangi bütünün ilk ağızda temel alınması gerektiğidir.

İşçi sınıfı zorla dayatılmış her türlü sınıra, bu arada mısak-ı milli sınırının da zorla dayatılmışlığına karşıdır. Ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkı, zorla dayatılmış sınırları değiştirme hakkını da içerir. Ancak bir sınırın zorla dayatılmışlığına karşı çıkmak, onu yok saymak anlamına gelmez. Tam tersine, her konuda başarılı savaşım, nesnel olguları doğru olarak dikkate alabilmeye bağlıdır.

Broşürün mantığına göre, misak-i milli sınırı Türkiye Kürdistanı'nın Kürdistan'ın bir parçası olmasını engellemiyor ama, Türkiye Kürdistanı ile Türkiye'nin öteki kesimi arasında hiç olmayan sınır, bu yandaki parça bütün ilişkisini engelliyor. Türkiye Kürdistan'ı ancak Türkiye'nin "organik" bir parçası olursa aynı örgütlenme geçerli olur.

Görüldüğü gibi, broşüre göre parça bütün ilişkisinin tek ve başlıca ölçütü ulusaldır. Proletaryanın örgütlenme ve savaşımı da, sınıfsal değil ulusal açıdan değerlendiriliyor. Bu engin ulusal açı, varolan devlet sınırlarını tanımayıp, kolayca aşıyor ama olmayan sınırlara gelip takılıyor. Ancak Kürt ulusu Türkiye'nin "organik" parçası olursa, yani ulusal sorun kalmazsa tek örgütlenme olabilir. Nerede ulusal sorun var, orada proletarya da ayrı örgütlenecek. Üstelik broşüre göre, olan devlet sınırlarını dikkate almak ayrılıkçılık, ama olmayan devlet sınırlarının yerine proletaryayı bölücü ulusal sınırlar koymak ayrılıkçılık değildir!

Kuşkusuz, ulusal açıdan Türkiye Kürdistanı Kürdistan'ın bir parçasıdır. Ancak proletaryanın örgütlenme çerçevesi buna göre değil, onun genel olarak savaşım koşullarına göre belirlenir. Savaşım koşullarının çerçevesini çizen de *genellikle* devlet sınırlarıdır. Tek uluslu bir devlette bu ulusal ölçütle üst üste düşebilir, çok uluslu devlette ise düşmez.

Devlet sınırları, savaş ve henüz sonucu bağlanmamış işgal gibi bazı özel durumlar dışında, genellikle, para biriminden basın yayınına, siyasal erkten ulaşım kolaylığına dek, proletaryanın örgütlenmesi için pratik çerçeveyi belirler. Lenin, "çeşitli ulusların tek bir devlet içinde yaşadıkları yerlerde milyonlarca ve milyarlarca ekonomik, hukuksal ve toplumsal bağla birbirlerine bağlanmış olduklarını" söylüyor. (Lenin, c. 19, s.503) Bu Türkiye ve Kürdistan için de geçerlidir.

Hangi bağlar daha güçlü?

TKP II. Konferans kararlarında da belirtildiği gibi, "Kürdistan'ın dört parçasının aralarındaki bağlar her parçanın içinde yer aldığı devletin öteki bölgeleriyle olan bağlarından güçsüzdür." (*TKP II. Leninciler Konferansı*, s.66).

Dört parçanın kendi aralarındaki ekonomik, ticari bağlar dört devlet tarafından engellenmiştir. Dört parçada kapitalizmin gelişmişlik düzeyi oldukça farklıdır. Ve kapitalizm geliştikçe, ekonomik entegrasyon eğilimi dört ülkede de yol alıyor. Yani yalnızca bugünkü durum değil, sürecin gelişme yönü de dört ülke içindeki ekonomik bütünleşmeyi gösteriyor.

Kürdistan'ın dört ayrı devlet içinde yer alması, siyasal açıdan da önemli farklılıklar getirmekte, en azından dört ayrı düşman siyasal erk anlamına gelmektedir. Tek ve ortak düşmana karşı Türkiye'de birlikte savaşı bırakıp da dört ayrı düşmana karşı Kürdistan bütününde ortak örgütlenmeyi savunmak mantıksal değildir.

Parçalar arasındaki sınırlar, sömürgeci baskıyla kurulmuş ve öyle sürdürülüyor olsa da, vardır ve nesneldir. Bazı Kürt devrimcileri de bunun farkındadırlar. Örneğin Hıdır Murat şöyle diyor:

"Bugün Kürt halkını parçalayan sınırlar, ne kadar suni de olsa sınırdır ve her ülkenin şartları değişiktir. Bu ülkelerin herbirinde Kürtler, mücadelelerini o ülkenin şartlarına uygun biçimde yürütmek zorundadırlar. Kürt halkının bugünkü parçalı durumundan kurtulma birleşme sorunu, kısa dönemde çözülecek bir sorun değildir; ancak uzun bir tarihi süreç içinde çözülecektir" (Hıdır Murat, *Türkiye Şartlarında Kürt Halkının Kurtuluş Mücadelesi*, Ronahi Yayınları, Ekim 1973, s.191).

Dört parçada birleşik siyasal savaşın yürüyemeyeceği, somut koşulların da fazlasıyla kanıtladığı bir olgudur. Bu nedenle İran, Irak ve Suriye'deki Kürt hareketlerinin çok büyük çoğunluğu, bulundukları ülke içindeki güçlerle

birlikte savaşım öneriyorlar.

İran Kürdistan Demokrat Partisi Genel Sekreteri Abdulrahman Kasemlu şöyle diyor:

"Madem ki, İran Kürtleri, İran'ın politik çerçevesinde bulunuyorlar, o halde onların savaşımı organik olarak İran halklarınınkine bağlıdır. Şah rejimini devirmeksizin ne Kürtler için ulusal özerklik, ne de İran için demokrasi olacak. Oysa Şah rejimine karşı savaşımda içtenlikle söylemek gerekir ki, İran'ın demokratik güçleri, Türkiye ve Irak Kürtlerinden daha yakın bağlaşıklardır. (Abdurrahman Kasemlu, *İran Kürdistanı ve Kürtler*, Jina Nû Yayınları, No. 3, Birinci baskı, Nisan 1980 s.60)

Yine Kasemlu, bu kez Iran devriminden sonra, 15 Temmuz 1979'da yapılan röportajda şunları söylüyor:

"Biz, Irak ve Türkiye'de şartların ayrı olduğunu biliyoruz. Şimdiki şartlar altında her parçadaki Kürtler içinde yaşadığı ülke çerçevesinde mücadele vermek zorundadırlar." (İran KDP Genel Sekreteri Dr. Kasımlı ile Raportaj, *Rızgariya Kürdistan*, sayı 5-6)

Güvenin ölçütü

Ulusal hareketin sözcüleri bile soruna bu denli gerçekçi yanaşabilirken, başka halklarla ortak savaşımı önerebilirken, dünyanın dört bir yanında sınıf çıkarı aynı olan proletaryayı tek ülkede ayrı örgütlemek şaşırtıcı bir öneridir.

İsveç'ten *İşçinin Sesi*'ne gelen C. Şero imzalı mektupta bu öneri Marks'ın Irlanda için dedikleriyle de bağlanıyor. Mektupta şöyle deniyor:

"Irlanda sorunuyla ilgili Marks'ın olumlu bir tesbiti var: Irlanda kurtulmadan, İngiltere işçi sınıfı sosyalizmi kuramaz. Çünkü bir ulusu ezen bir ulus özgür olamaz diyor Marks. Dikkat edilsin, önce ezilen ülke kurtulacak, ondan sonra ezen ulus sosyalizmi kurabilecek. Burada Marks açık olarak bir ezen ulusun, sosyalizm mücadelesinde başarılı olabilmesi için, ezilen ulusun kurtulmasını öne sürüyor. Kürdistanlı proleter devrimciler aynı doğrultuda, Kürdistan'ın kurtulmasıyla Türkiye'de, İran'da, Irak'da ve Suriye'de sosyalizmin kurulacağına içtenlikle inanıyorlar. Bundan hareketle, Kürdistan'ın kurtuluşunun bir Orta Doğu sorunu olduğunu ileri sürüyorlar. Kürdistan devrimi bu ülkedeki devrimci hareketler için bir çıkış noktası olmalıdır."

Daha sonra C. Şero, Kürdistan'ın bir Orta Doğu sorunu olduğundan hareketle ayrı bir devrim ve ayrı örgütlenme savunuyor. Birlikte örgütlenme savunusuna sosyal şovenizm diyor ve şöyle ekliyor:

"Evet, yoldaşlar sizler bize Kürdistan'ın diğer parçalarıyla birleşme hakkını tanımazsanız güvensizlik doğar. Siz açık yüreklilikle, gidin bağımsız örgütlenin, Kürdistan'daki proleter devrimcileri birleştirin, merkezi örgütünüzü kurun demeden güvensizlik doğar".

Bizce bu değerlendirme çeşitli açılardan yanlıştır.

Birincisi, Marks'ın sözlerinden önce ulusal kurtuluş diye bir ilke türetmek yanlıştır. İlkesel olarak işçi sınıfının zaferi önem sırasında her zaman birincidir. Ancak zamanlama açısından işçi sınıfının zaferiyle ulusal kurtuluş hareketinin zaferi arasındaki sıralama somut duruma göre değişebilir.

Marks, somut duruma göre, önce İrlanda'nın kurtuluşunu İngiltere'deki devrime, daha sonra ise İngiltere'deki devrimi İrlanda'nın kurtuluşuna bağlamıştır. Lenin bunu şöyle açıklıyor: "Marks bütün milliyetlerin tam kurtuluşunu ancak işçi sınıfının zaferinin gerçekleştireceğini bildiği için, ulusal hareketi mutlak birşey olarak ele almadı." (Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, Sol Yayınları, s.106).

İkincisi, Marks baktı ki İngiltere işçi sınıfı sömürüden topladığı kırıntılar temelinde burjuva liberallerinin yedek gücü olmuştu, Irlanda kurtulmadan İngiltere'de devrim olmaz dedi. Şimdi bunu kalkıp Kürdistan'ın dört parçasına uygulamak, İran, Irak, Suriye ve Türkiye işçi sınıflarının sömürüden pay aldığını burjuva liberallerinin yedek gücü olduğunu söylemektir. Bu ise pratiğin yalanladığı bir görüş olur.

Üçüncüsü, tüm bunlardan kalkıp Türkiye'de birlikte örgütlenme önerisini sosyal şoven olarak adlandırmak, ayrı örgütlenme hakkını bir güven koşulu olarak öne sürmek, hepten kavram karmaşası olur.

Sosyal şovenlik, burjuva yanında saf tutmaktır. Burjuvazi aynı devlet sınırları içindeki işçileri, değil ulusal, hemşehriliğe göre bile bölmeye çalışır. Bu nedenle ulusal sorunda ayrılma hakkını tanıyarak sosyal-şovenizme karşı çıkılır, sınıfsal sorunda ise birlik savunularak. Güvenin ölçütü de ulusal sorunda ayrılma hakkını, sınıfsal sorunda ise birliği savunmaktır.

Kuşkusuz, birliği savunmak, birliği dayatmak anlamına gelmez. Kimse Kürt komünistlerinin Kürdistan temelinde örgütlenmesini engelleyemez. Ama bunun yanlışlığını söylemek komünist görevi olur.

Türkiye çerçevesinde ayrı örgütlenme

Kürt hareketleri içinde bazıları da ayrı örgütlenmeyi ağırlığıyla Türkiye çerçevesinde koyuyorlar. Bu koyuş da özünde dört parçada birlikte örgütlenmeyi savunan görüşlerle birçok ortak yön taşıyor ancak öneri değişik oluyor ve bununla bağlı olarak bazı farklı savlar da ileri sürülüyor. Şimdi buna bakalım.

Bazı Kürt devrimciler "Kürdistan sömürgedir, gündeminde anti-sömürgeci devrim vardır, Kürt ulusunun çelişkisi sadece sömürgeciliktir. Türk ulusu ile Kürt ulusu arasındaki tarihten gelme fiili eşitsizliğin yokedilmesi, aynı program ve devrim süreçleri ile bugün somut koşullarda mümkün değildir." (*Xebat*, s.37) diyorlar.

Lenin'in birçok kez belirttiği gibi, her devrimin ana sorunu erk sorunudur. Bugün Türkiye'de alaşağı edilecek erk emperyalizmin işbirlikçisi finans-kapitalin erkidir. Bu erk devrilmeden, halk devrimi gerçekleşmeden Kürt halkının kurtuluşu olanaksızdır. Kürt halkının kendi yazgısını özgürce belirleyebilmesi ancak işçi sınıfının hegemonyasındaki demokratik bir Türkiye'de olabilir. Lenin şöyle diyor:

"Ulusların barış ve özgürlük içinde birarada yaşayabilmeleri ya da (eğer daha uygun düşüyorsa) birbirinden ayrılıp ayrı devletler kurabilmeleri için, işçi sınıfının yüce bildiği tam demokrasi, mutlaka gereklidir. (Lenin, *Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları*, s.84)

Ayrılma hakkı da, birleşme özgürlüğü de ancak tam bir demokratik ortamda yaşama geçebilir. Sömürge ulusun ayrılmayı mı, birlikte kalmayı mı seçeceği kendi özgür iradesiyle ancak böyle bir ortamda anlaşılabilir. Türkiye'de finans-kapitalin zora dayanan, sömürgeci zorbalığı ve erki yıkılmadan Kürt halkı kendi yazgısını özgürce çizemez.

Anti-sömürgeci savaşın önündeki düşman, Türkiye işçi sınıfının ve halk sınıflarının karşısındaki düşmandır. Kürdistan proletaryasıyla birleşemeyen, Kürt ulusal demokratik güçlerinin bağlaşıklığını kazanamayan bir işçi sınıfı hareketi Türkiye'de devrimi yapamaz. Ortak düşmana karşı işçi sınıfının hegemonyasında savaşa katılmayan, ayrı savaşım veren bir Kürt hareketi de özgürlüğüne kavuşamaz. Karşımızdaki düşman, devirmeyi amaçladığımız erk ortaktır. Tek devrimci seçenek, tek bir devrim hareketinde güçleri birleştirmektir. Başka yol yoktur!

Lenin, Çarlık monarşisini devirme hedefinin, ulusların özgürlüğü ile bağını anlatırken şunları söylüyor:

"Proletarya, çarlık monarşisini devirmeyi ve onun yerine demokratik bir cumhuriyet getirmeyi amaçlayan devrimci bir savaşımın dışında özgürlüğünü elde edemez. Çarlık monarşisi, ulusal topluluklar için özgürlük ve eşit haklar tanınmasını engeller, üstelik hem Avrupa'da hem Asya'da barbarlığın, hunharlığın ve gericiliğin kalesidir. Bu monarşi ancak, Rusya'daki bütün ulusların birleşik proletaryası tarafından, bütün ulusların çalışan yığınları arasında bulunan, devrimci savaşım gücüne sahip, tutarlı demokratik öğelere önderlik eden birle-

şik proletarya tarafından devrilebilir.

"Bundan çıkan sonuç şudur: 'kendi' burjuvazisiyle siyasal birliği, tüm ulusların proletaryasıyla birliğin üstünde tutan işçiler, kendi çıkarlarına, sosyalizmin çıkarlarına ve demokrasinin çıkarlarına karşı davranıyor demektir." (Lenin, *Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Hareketleri,* Sol Yayınları, s. 97).

Gerçekten de tek bir ülkede birçok devrimci başkaldırışın aynı kanala akıtılabilmesi, devrimin gücünü artırıcı bir olgudur. Sömürgeciliğe karşı verilen ulusal savaşım da bu başkaldırışların biridir. Onu ayırmak ve ayrı düşünmek değil, tek devrim seline katmak herkes için çok daha yararlıdır. Kaldı ki Kürt işçileriyle Türk işçilerinin sınıfsal çıkarında hiçbir farklılık yoktur. Bu bakımdan, Kürt sorununun Türkiye devrimi içinde tutacağı yer, işçilerin örgütlenmesini zaten değiştirmez.

Bir de Kürdistan'da Türkiye'dekinden "daha ileri düzeyde" bir devrimci durum yaşandığını, bu nedenle de ayrı devrimin ve ayrı örgütlenmenin nesnel bir zorunluluk olduğunu öne süren görüş vardır.

Xebat şöyle diyor: "Daha ileri bir devrimci durum yaşayan bir ülkenin devrimi, daha geri düzeyde devrimci durum konumunda olan ülkenin devrimci hareketine tabi tutulamaz. Bunun önüne Marksizm çıkmıştır. Marks, aynı konumda olan İngiltere ve İrlanda olayında örnek bir çözüm önermiştir." (*Xebat*, sayı 6, Ekim 1979, s. 14-15)

Dergi, bundan sonra uzun uzun Marks'ın İngiltere İrlanda ile ilgili değerlendirmesini anlatıyor:

"İngiltere İrlanda arasındaki ilişkiler, Kuzey Kürdistan ve Türkiye arasındaki tarihi, sosyal, siyasi, ekonomik ve devrimci durum konusunda aynılaştırmıyoruz. Ancak bu örneklerden çıkaracağımız dersler vardır. İrlanda Kürdistan benzerliği sadece İngiltere ve Türkiye'ye göre devrimci durum bakımındandır."

Ve şöyle bağlıyor:

"Türk proleter devrimcilerin görevi, bugünkü somut devrimci durumda, Kürt ulusunun bağımsızlığını savunmaktır." (agy, s.17)

Birincisi, söylenenlerden Türkiye'de de devrimci durumun varlığının tanındığı ancak bunun Kürdistan'a göre daha "geri düzeyde" bulunduğu anlaşılıyor. Ne var ki, bunu haklı çıkaracak hiçbir kanıt gösterilmiyor.

İkincisi, devrimci durum açısından bile olsa, Türkiye'nin İngiltere'ye, Kürdistan'ın da İrlanda'ya benzetilmesinin hiçbir dayanağı yoktur. Çünkü İngiltere'de ne devrimci durum, ne devrimci duruma yol açacak derin ekonomik toplumsal bunalım söz konusuydu.

Üçüncüsü, devrimci durum hem Türkiye'de hem Kürdistan'da olduğuna göre, bunun derecesi neyi değiştirir? Bir an için Kürdistan'da "daha ileri düzeyde bir devrimci durum" olduğunu varsaysak bile bundan ayrı devrim sonucu çıkarılamaz. Türkiye barışcıl bir dönem yaşarken, Türkiye Kürdistanı da "ileri düzeyde" bir devrimci durum içinde olsaydı belki söylenenlerin bir anlamı olabilirdi. Yaşam bunun tam tersini gösterdi. Türkiye Kürdistanı, Türkiye bütünüyle birlikte devrimci durum yaşadı ve devrimci durum 12 Eylül faşist darbesiyle Türkiye ve Kürdistan'da aynı biçimde bastırıldı. Bugün Türkiye'de devrimci durum yoktur. Kürdistan'da da yoktur. Türkiye gericilik dönemine girmiştir. Kuşkusuz faşist cunta devrimci durumu yaratan derin ekonomik-toplumsal bunalımı çözmedi ve büyük olasılıkla çözemeyecektir. Yeni ve daha güçlü bir devrimci durumun Türkiye ve Kürdistan'da birlikte patlaması bu koşullarda kaçınılmazdır. Türkiye ile Kürdistan'ın devrimci yazgı birliği nesneldir. Öznel istekler ne olursa olsun bunu görmek doğru devrimci bir siyaset izlemenin zorunlu bir koşuludur.

Ayrılma hakkı ve ayrı örgütlenme

Son olarak bir de bu konuya kısaca değinelim. Bazı Kürt yoldaşlar, ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkının, ayrı örgütlenmeyi de içerdiğini ileri sürüyorlar.

C. Şero şöyle diyor:

"Fakat yoldaşlar, ulusların kendi kaderlerini serbestçe tayin etme hakkı, kendisiyle bazı *pratik sonuçlar* getiriyor. Bunlar, bağımsız örgütlenmeyi, ayrı devrimi, ayrı ittifakları, ayrı politik ilişkileri, ayrı taktik ve pratikleri getiriyor. Sorunun bu yanını görmüyor Yürükoğlu yoldaş. Neden hep birlikte örgütlenmekten yana, bağımsız örgütlenmeye karşısınız? *Neden ayrı devlet kurmanın,* ayrı kurumlar, ayrı ilişkiler, ayrı örgütlenmeler getirdiğini görmüyorsunuz?"

Öncelikle, ayrılma hakkının ele alınışında iki düzeyi birbirinden ayırmak konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır:

Birinci düzey, ayrılma hakkını ilke olarak kayıtsız koşulsuz tanımaktır ki bu temeldir.

İkinci düzey, somut bir konumda ayrılmayı destekleyip, desteklememektir ki bu ayrı ve somut bir sorundur.

Lenin, ulusların kendi yazgılarını özgürce çizme hakkının, her ulusun ayrılmasını *desteklemek* anlamına gelmediğini birçok kez belirtmiştir:

"Ulusların özgürce ayrılma hakları, belli bir ulusa belli bir zamanda öğütlenir olup olmayışıyla karıştırılmamalıdır. Proletaryanın partisi bu ikinci sorunu, her olayda ayrı ayrı düşünüp kararlaştırmalı, bunu yaparken, toplumsal gelişmenin bir bütün olarak gereklerini ve proletaryanın sosyalizm için verdiği sınıf savaşımının çıkarlarını dikkate almalıdır" (Lenin, *Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları,* Sol Yayınları, s.316).

Ayrılma hakkını mutlak bir hak olarak sonuna dek savunmamızla, her durumda ayrılmayı desteklemeyeceğimizi söylememiz birbiriyle çelişen şeyler midir? Değildir. Çünkü, komünistler ayrılma hakkını "ulusal temelde bölünmeyi istedikleri, küçük devletler idealini düşledikleri için değil, tam tersine gerçekten enternasyonalist bir temel üzerinde, geniş büyük devletten ve ulusların yakın birliği, hatta kaynaşmasından yana oldukları için" savunuyorlar. (Lenin, c.12, s.407-414).

Bu nedenledir ki, ayrılma hakkını bir devlet içindeki farklı ulustan işçilerin ayrı proleter örgütlerinde örgütlenmeleri olarak anlayan ya da böyle anlamaya yol açabilecek hiçbir fikre Leninizm'de rastlanamaz. Ne Lenin, ne Stalin hiçbir yerde, hiçbir zaman ayrılma hakkının proletaryanın ayrı örgütlenmesini de gerektireceğini söylemediler. Tam tersine, ulusal sorunla ilgili tüm yazılarında aynı devlet içindeki işçilerin tek örgütte birliğini yüzlerce kez yinelediler.

Kuşkusuz burada sorunu, proletarya dışındaki sınıf ve katmanlar açısından tartışmıyoruz. Bizim ısrarla altını çizdiğimiz, aynı devlet sınırları içindeki *proletaryanın örgütlenmesi* açısından ölçütün ulusal değil sınıfsal olacağı noktasıdır.

Ezilen ya da sömürge ulus, ayrılma hakkını ayrılma doğrultusunda kullanır, kendi bağımsız devletini kurarsa o ulusun işçileri o zaman yeni bağımsız devletin içinde tüm ulustan işçilerle birlikte yeniden örgütlenirler. Ayrıldıkları devlet içindeki işçi sınıfıyla ilişkiler ise proletarya enternasyonalizminin genel çerçevesinde sürer.

Biz, "*ayrı devlet kurmanın,* ayrı kurumlar, ayrı ilişkiler, ayrı örgütlenmeler getirdiğini" bu çevçevede görüyoruz. Ayrı devlet henüz ortada yokken, bu uğurda ya da özgürce birleşme uğrunda savaş yürürken, aynı devlet içindeki farklı ulustan işçilerin ayrı örgütlenmesini savunmanın işçileri böldüğünü, proletaryanın çıkarlarıyla çeliştiğini söylüyoruz.

III. Sonuç

Oniki Eylül faşist darbesiyle başlayan yeni dönemde, sapla saman iyice ayrılıyor. Bu dönemde, Türkiye ve Kürdistan'daki tüm siyasal parti ve akımlar arasında yeni ayrışma ve yeniden gruplaşmalar kaçınılmazdır. Bu dönemin sonunda devrimin öznel öğesi yeni bir atılımla kendini güçlendirecektir. Bunu gerçekleştirmek için komünistler kendi ideolojik tutumlarını sulandırmadan her çabayı göstermekten geri durmuyorlar ve durmayacaklardır.

Burjuvazinin tümü sermayeyi faşist cuntaya yatırıyor

Gaffur Güçlü

Oniki Eylül'ün ardından göçük devlet aygıtında yapılan düzenlemelerle birlikte, faşist cunta ve hükümeti son hızla ekonomik sorunlara el atmaya başladı. Finans-kapital gurupları arasında kapışma, liberallerin akıl hocalığı, yoğun tartışmalar sürüp giderken, burjuvazinin tüm kesimleri "Türkiye'nin kurtulması için dışa açılmak gereklidir" noktasında hemfikir oldu. Tekeldışı burjuvazinin sözcüsü sosyal-demokrasinin, hem de sol kanadının temsilcisi Deniz Baykal, finans-kapitalin malum çözümüne ilişkin olarak, "ekonomik büyüme iç barışın geleceğini de belirliyor" (2 Nisan *Tercüman*) dedi. Böylece kapitalizmin kurtuluşu için sol sosyal demokrasinin de finans-kapital ile aynı fikirde olduğunu açık etti. Menşeviklerimizin UDC'sinin bu önemli şahsiyetinin söylediklerine ilerde döneceğiz.

Liberalinden, faşistine kadar burjuvazinin tüm sözcüleri bu ortak noktada birleştikten sonra, tartışmalar dışa açılmanın nasıl olacağı konusunda yoğunlaştı. Sonunda Maliye Bakanı atılacak ilk adımı açıkladı: "Yapılacak ilk iş içeride mali gücü arttırmaktır." Ardından vergi yasaları açıklanmaya, asgari ücretler belirlenmeye başladı. Faşist cuntanın başbakanı Bülent Ulusu'nun babacan pozlarda, "işçi evlatlarımız hiç merak etmesin, haklarını koruyacağız" demecinden, burjuva yazarların işçi babası görünümlü yazılarından ve tabandaki işçilerden korkusuyla Türk-İş'in utangaç gelin edasıyla nazlanmalarından sonra asgari ücret brüt 10.000 TL olarak açıklandı ve kıdem tazminatı sayısı düşürüldü. Tarım işçileri için asgari ücret 8.600TL olarak belirlendi. Küçük mülk sahiplerine, kazansa da kazanmasa da peşin 50.000TL vergi ödeyeceksin dendi. Böylece faşist cuntanın "içerde mali gücü" nasıl arttıracağı ve bu artışın kaynaklarının işçi sınıfı ve küçük burjuvaziden başkası olmadığı gözler önüne serildi.

Türkiye finans-kapitali, bunalımı tersinden çözebilmek için faşist cunta eliyle işçi sınıfımız ve küçük burjuvazinin üzerine çöküyor, sömürüyü katmerleştiriyor. Devrimci örgütlere azgınca saldırarak, her türlü demokratik hakkı, grevleri yasaklayarak işçi sınıfımızı, emekçi yığınları kamçıyla çalıştırıyor. Bunu cuntanın başı Evren "az konuşup, çok çalışalım" diye formüle ediyor. İçeride işçi sınıfı ve emekçi yığınların kırımı anlamına gelen bu uygulamalarla birlikte, dışarı açılma konusunda bugüne kadar atılan adımlar eskisinden farklı büyük atılımlar taşımıyor. Dünya pazarlarını dev emperyalist tekellerin tuttuğu bugünkü dünya koşullarında, kendisi zaten emperyalizme bağlı Türkiye finans-kapitalinin bu isteğinin bir hayal olmaktan öteye gidebilmesi pratikte pek olanaklı değildir. Bu gerçeği Koç gurubunun dışsatım kuruluşu Ram şirketinin genel müdürü Tunç Uluğ umutsuzca dile getiriyor: "Bizim durumumuz tıklım tıklım dolu bir otobüse binen yeni yolcuya benziyor. Soluk soluğa koşarak son anda otobüse yetişip kapıdan içeriye girmişiz, ama bu kalabalıkta ona buna bir omuz vurarak kendimize yer açmak zorundayız. Yani kuvvetli rakipler tarafından yıllar önce tutulmuş dış piyasalardan kendimize yeni pazar bulabilmenin güçlüğü ile karşı karşıyayız, bu bakımdan işimiz çok zor." (26 Nisan, *Hürriyet* eki) Dışarı açılma konusunda yapılanlar, emperyalist ülkelerin verdiği izin çerçevesinde Orta-Doğu ülkelerine tekstil ürünleri satışı, inşaat yapımı ve Orta Doğu' nun, Avrupa'nın kasaplığı, manavlığı oluyor.

Bu gerçeklere rağmen, burjuva basını ortalığı pembe göstermek için ekonomik ajitasyonu yoğunlaştırarak sürdürüyor. En ufak bir ihracaat büyük manşetlerle veriliyor. Fransa'ya 10 ton salyangoz, Libya'ya 1000 eşek ihraç ettik diye manşetler, Türkiye'ye gelen yabancı iş adamlarına elde çantalarla seyyar satıcılar gibi koşuşturmalar gülünç tablolar yaratırken, finans-kapıtalin çabalarını ve çaresizliğini gösteriyor. Bir çocuğu bile kandırmaktan uzak 1 kg buğday = 1 litre petrol açıklamaları, faşist cuntanın kara generallerinin elde kazma kürek Kürdistan'a petrol gezileri, günde 1000 varil petrol verecek yeni yataklar bulundu yalanları sürüp giderken, Turgut Özal işin yine büyük ölçüde dış kredilere bağlı olduğunu söylüyor ve kredi erteletme, yeni krediler bulma gezileri sürüyor. Yurt dışındaki işçilere dil dökülüyor.

Burjuvazi için umut verici olmayan bu durumu gören faşist cuntanın uyanık kalemi Güneri Civaoğlu işadamlarına çıkışıyor. "12 Eylül'ün hemen sonrasını hatırlayınız... İşadamlarımız şöyle diyordu: 'Siz anarşinin üstesinden gelin, ekonomiyi bize bırakın... Ekonomiyi biz hallederiz. Yeter ki çalışma ve can güvenliğimiz olsun...' O sözlerin üstünden 6 ay geçti. Örgütlü şiddet eylemleri durdu. Örgütler büyük ölçüde çökertildi. İşyerlerinde grev,

(Devamı 12. sayfada)

(Baştarafı 11. sayfada)

direniş yok. İşadamları fabrikalarında rahatça yürüyebiliyor, can güvenliğinden endişeleri olmaksızın çalışabiliyorlar. Yani 12 Eylül yönetimi anarşinin üstesinden geldi ama... işadamlarımız sözlerini tutabildiler mi? Üstelik işadamlarına da üstüste destekler, kolaylıklar, teşvikler tanınmakta.Ne var ki üretimin arttığını, ekonominin canlandığını söyleyemeyiz" (24 Nisan *Tercüman*) diyor ve ardından, bari bu durumda dış siyasetin dar boğazdan çıkması için yardımcı olun, dışardan yazarlar, ünlü siyaset adamlarını, işadamlarını misafir edin diye işadamlarını siyasal cephede yardıma çağırıyor.

Faşist cuntanın ekonomik-toplumsal bunalımı tersinden çözmek konusunda attığı adımlar dışta bir sonuç getirmezken, içeride geniş emekçi yığınların ekonomik yıkımı arttırıyor, hızlandırıyor, yaygınlaştırıyor, bunalımı derinleştiriyor. Bu, bir yandan devrimci durumun yeniden güçlü bir biçimde patlamasının koşullarını hazırlarken, öte yanda Türkiye'de ancak devrimle çözülebilir bir durumun sürdüğünü gösteriyor. Türkiye'de herşey, geniş yığınların engel tanımaz çoşkusunun, enerjisinin, yaratıcılığının dolu dizgin patlamasıyla, 'herşeyi', 'heryeri' silip süpürmesiyle, her türlü engeli kırıp atmasıyla, böyle bir şenlikle çözümlenebilir. Bugün işçi sınıfımız bu şenliğe hazırlanıyor. Enerji güç biriktiriyor, soğukkanlılıkla gelişmeleri izliyor. Geçmişin derslerini içeriyor, oportünizmin, sosyal-demokrasinin yüzünü anlıyor ve tanıyor. Komünistler şenlikte işçi alaylarını TKP'nin kızıl sancağı altında toplamak için, bugün hem yığınlara ulaşmada her olanağı kullanıp faşizme karşı devrim propagandasını yapıyorlar, hem de TKP' den oportünistleri temizleme çalışmasını sürdürüyorlar.

Evet, Türkiye'de burjuvazi son kozunu oynuyor. Kendilerinin de açıkça defalarca söylediği gibi bu son şanslarıdır. Burjuvazinin tüm kesimleri "sermayeyi" faşist cuntaya yatırıyor. 12 Eylül öncesinde tehlikenin eşiğinden dönmenin verdiği rahatlık ve sağladıkları üstünlüğün sarhoşluğuyla geleceğe ilişkin hayaller kuruyor. Menşeviklerimizin yıllar yılı elinde evlenme cüzdanıyla etrafında fır döndüğü sol sosyal-demokratların lideri Deniz Baykal da o kadar kendinden geçmiş ki bir yandan "iç barışı sağlamak için ekonomik büyüme" diyerek faşist cuntaya akıl hocalığı yaparken öte yandan tüm "demokrat, yurtsever" maskesini çıkartıyor ve ileride patlayacak yığın eylemlerine karşı devleti harekete geçirmek gerektiğini söylüyor. Oportünistlerin yıllarca UDC'ye katılmadığı için (Devrimin politik ordusu UDC'ye *Güneşli Dünya*, sayı 7) eleştiri yaptığı sol sosyal-demokratların lideri Deniz Baykal geleceğe ait fikirlerini şöyle dile getiriyor. "(Gelecekte) terör tekrar baş gösterecek olursa, ki olabilir, güvenlik kuvvetlerini ve sıkıyönetimi iş işten geçmeden ve etkin bir biçimde kullanma konusunda tereddüt geçirilmemelidir. Güvenlik kuvvetlerini etkin bir biçimde kullanma tan kaçınmamız, demokrasiye ve özgürlüklere olan bağımlılığımızın bir göstergesi değil, demokrasiye yönelen tehdidi teşhis etmedeki yetersizliğimizin ya da kararsızlığımızın bir belirtisi olur" (2 Nisan, *Tercüman*).

Komünistler ve bilinçli işçiler açısından bu açıklamalar yeni birşey değildir. 12 Eylül öncesi, 'demokrat' maskesi ardında yığınların savaşını yasalara saygılı olmaya, 'akıllı uslu muhalefete' çekmeye çabalayan bu yolla kapitalizmi korumaya çalışan sol sosyal-demokrasinin gerçek kimliğiyle açığa çıkmış olmasından başka bir anlam taşımıyor. Sol sosyal-demokratlar cuntanın da vizesini alarak, CHP içinde, yığınların gözünde yıpranmış sağ sosyal-demokratların yerine geçmeye hazırlanıyorlar. Lenin Rusya'da Kadetlerin 1914'teki emperyalizmi ve şovenizmi ile 1907'de ve 1906'da yaptıkları arasında bağ olduğunu söylüyor. "Gericilikten çok devrimden korkan, *bir tek* ve aynı sınıfın, bir tek ve aynı siyasetidir bu" (*Burjuva Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü*, Sol Yay., s.56).

Oportünizmin ulusal sorundaki yeni çıkmazı: bölg sel ¨zerklik

Tahsin Mert

Ülkemiz 12 Eylül faşist darbesi ile yeni bir döneme girdi. Faşist cunta Türk ve Kürt halklarına azgınca saldırıyor. Türkçü generaller Türkiye Kürdistanı'nda ulusal baskıyı daha da arttırdılar. "Bölücüleri ortadan kaldırıyoruz" yaygaraları altında yığınsal katliamlar yapılıyor. Böyle bir dönemde Kürt ulusal sorunu faşist diktatörlüğü devrimle yıkma savaşımında can alıcı öneme sahiptir.

Kürt ulusunun güvenini kazanmak, faşizme karşı devrim için ortak savaşmak, ulusal sorundaki Leninci ilkeleri ödünsüz savunmaya bakıyor.

Oportünizm ise örneğin, cuntanın faşist niteliğini gizleyerek, genelde Kürt ve Türk halklarına ihanetini sürdürüyor. Şimdi bir de, Kürt ulusal sorununda bölgesel özerklik formülünü yükselterek ihanetini katmerleştirdi. Oportünizmin işçi sınıfının bilincini bulandırmak için ileri sürdüğü bölgesel özerklik formülüne karşı bugün savaş açmak görevdir.

Ulusal sorundaki yılansı eğri

Ulusal sorun Leninci hareketin boyverdiği ilk günden beri oportünistlerin korkulu rüyası olmuş bir sorundur. Lenincilerin bu konudaki doğru yaklaşımları oportünistleri köşeye sıkıştırmış, sürekli geri adım atmak zorunda kalmışlardır. Oportünizmin dününü anlamak, dökümünü yapmak bugün getirdiğini anlamamıza yardım edecektir. Oportünizmin kara lekesi olan Kürt ulusal sorununun geçmişine bakmak onun dünden bugüne çizdiği yılansı eğriyi de gösterecektir.

Oportünizm uzun yıllar ulusal sorunu görmezlikten geldi. Kürt ulusal sorununu "ulusal azınlık" düzeyinde ele aldı. Kürtlere hem ulus, hem ulusal azınlık diyerek bilinç bulandırdı. Kürt ulusunun savaşımını eşit haklar savaşımına indirgeyerek partiyi liberallerin kuyruğuna taktı. 1973 Programındaki oportünist anlayıştan sonra H. Erdal'ın *Ürün* sayı 52'deki yazısı geldi.

H. Erdal'ın ulusal soruna "katkısı" ayrılma hakkı üzerine oldu. "Lenin 1914'de ayrılma hakkına karşı çıkmıştır" diyerek H. Erdal Lenin'i düpedüz tahrif etti. Ayrıca ayrılma hakkını tanınma ve uygulama evresi olarak ikiye ayırarak Leninci ilkeleri çiğnedi. Leninciler H. Erdal'ın bu yazısına karşı savaş açtıklarında menşevikler şaşırdılar. Militanları ikna etmek, *İşçinin Sesi*'nin sorularına cevap verebilmek için sözde de olsa ayrılma hakkını kabul etmek zorunda kaldılar. *Savaş Yolu* sayı 29'da "Sol Serüvenciliğin Ulusal Sorun Çıkmazı" adlı yazı bu amaçla yazıldı. Sözde ayrılma hakkını tanıyarak, programdan ve H. Erdal'ın yazısından bir adım ileri gittiler.

Ancak oportünist mantık yine açık verdi. "Biz ayrılma hakkını tanıyoruz" diyenler, *Savaş Yolu*'nun aynı sayısında "Komünistler kayıtsız şartsız ayrılma hakkı savunucuları değildir" diyerek, görünüş-

teki bir ileri adımlarını iki adım geri çektiler. İşte bu yılansı eğri o günlerden bu güne, dolana dolana geldi.

Lenincilerin ideolojik saldırıları karşısında oportünizm soldan konuşma taktiği izledi ama yine de tabanını yeterli ölçüde ikna edemedi. *İşçinin Sesi*'nin sorunları cevapsız kaldı. Menşevikler bu tıkanıklığı çözmek için son yaptıkları "M.K. Plenumu"nda ulusal sorun anlayışlarına bir yenilik getirdiler. Ama militanların gözünü boyamak için getirdikleri yeni tez de ideolojik olarak Leninci ağa takılıp kaldı.

Menşeviklerin ulusal sorundaki bu yeni formülleri "bölgesel özerklik"dir. Menşevik plenum raporunda bu yeni katkı şöyle getiriliyor:

"TKP Kürt ulusunun kendi yazgısını kendisinin özgürce belirleme, yani ayrılma hakkını, tüm eşit haklara kavuşmasını savunuyor. Komünistler ulusal soruna tarihsel açıdan ve somut olarak yaklaşıyorlar. Yalnızca ilkeleri yinelemekle yetinmezler. Her iki halk için yaşamsal önemi olan ileri demokratik halk devriminin çıkarları bu sorunun çözümünü zorunlu yapıyor.

"Yoldaşlar, MK Plenumu bu soruya şu yanıtı vermelidir. Önümüzdeki devrimci aşamada Kürt ulusal sorunu bölgesel özerklikle çözülebilir. Bu özerk Türkiye Kürdistanı'nın, Türkiye halkının, Türk ve Kürt uluslarının, tüm ulusal azınlıkların devleti olan ileri demokratik devletin içinde yer alması anlamına geliyor. Bu çözüm Kürt ulusunun çıkarlarına tümüyle uygundur. Bu her iki ulustan işçi ve emekçileri sosyalizme ulaştırmak için en somut ve elverişli biçimdir. Bu emperyalizme karşı savaşan bölgemizdeki devrimci süreçlerin çıkarlarına olan devrimci bir çözümdür. Bu parti programımızın Leninci özüne tamamıyla uygundur."

Bölgesel özerklik ne zaman gündemdedir?

Bölgesel özerklik, aynı devlet çatısı altında kalmaya karar vermiş ulusların örgütlenme ilkesidir. Bu düzeyde buna bir itirazımız olamaz. Tam tersine, mutlaka uygulanması gerekir. Bölgesel özerkliğin ön koşulu ayrılma hakkını kullanıp, aynı devlet içinde kalmaya karar vermektir. Yani ayrılma hakkı olmadan, bölgesel özerkliği "bugünkü aşamadaki hedef" diye önermek, birlikte yaşamayı dayatmak demektir, ayrılma hakkını inkârdır. Bölgesel özerklik, ayrılma hakkını, birlikte kalma yönünde kullanmış bir ulusa önerilecek, demokratik merkeziyetçi örgütlenme ilkesidir.

Bu konudaki Leninci ilkeleri Stalin şöyle somutluyor: "Rus *devleti çerçevesinde kalmak isteyecek halklara karşı* nasıl davranmalı? Eğer halklar arasında Rusya'ya karşı bir güvensizlik uyanmışsa, bu güvensizlik herşeyden önce çarlık siyasası tarafından uyandırılmıştır. Çarlığın, onun baskı siyasasının ortadan kalktığı andan itibaren, güvensizlik azalmış, Rusya'ya doğru çekim artmış olsa gerek. Ben çarlığın devrilmesinden sonra, halkların onda dokuzunun ayrılmak istemeyeceklerini sanıyorum. Bunda ötürü parti, ayrılmak istemeyecek ve örneğin Kafkas-ötesi, Türkistan, Ukranya gibi yaşam koşullarının, dillerinin özellikleri bakımından ayrılan bölgeler için, bölgesel özerkliklerin örgütlenmesini öneriyor. Bu türlü bölgelerin coğrafi sınırları, iktisadi koşullara, yaşam koşullarına vb. uygun olarak, halkın kendisi tarafından belirleneceklerdir."

"... Buna göre bizim ulusal sorun üzerindeki görüşümüz, şu savlarda özetlenir: a) Halklar için ayrılma hakkının tanınması; b) *Belli bir devlet çerçevesinde kalan halklar için bölgesel özerklik;* c) Ulusal azınlıklar için, özgür gelişmelerini güvence altına alan özel yasalar; d) Belli bir devletin tüm milliyetlerinin proleterleri için bir ve bölünmez proleter topluluk, tek parti." *(Ulusal Sorun ve Sömürgeler Sorunu,* s.34-36).

Görüldüğü gibi, komünistler, kayıtsız şartsız ayrılma hakkını savunuyorlar. Bir halk belli bir devlet çerçevesinde kalmaya karar verdiğinde, bölgesel özerkliğin uygulanacağını söylüyorlar.

Oportünistler ne yapıyor? Sözde, ayrılma hakkını savunuyoruz diyorlar ama önerileri bölgesel özerklik sınırlarını geçmiyor. Böylece Kürt ulusunun bağımsız devlet olabilme hakkını inkâr etmiş oluyorlar.

Leninciler, oportünizmin bu yeni "katkısını" çürüttüler. Bunun ince bir siyasetle ayrılma hakkının inkârı olduğunu gösterdiler. TKP II. Leninciler Konferası, menşeviklerin "plenum"da aldıkları bu oportünist ulusal sorun kararının iç yüzünü sergiledi:

"Oportünistler, TKP Menşevik "Plenum"undan sonra Kürt halkına bölgesel özerklik önerdiler. Komünistler, bir devlet içinde var olan, yalnız nüfusun ulusal yapısındaki değil, her türlü bölgesel farklılık temelinde bölgesel özerkliği her zaman savunurlar. Lenin'in dediği gibi, bölgesel özerklik bizim örgütlenme ilkemizdir. Demokratik merkeziyetçi örgütlenme anlayışımızın parçasıdır. Ne var ki, ulusal sorunda bu çözüm,

(Devamı 14. sayfada)

(Baştarafı 13. sayfada)

sözkonusu devletin bütünlüğü içinde kalmaya özgürce karar verildikten sonra, bu devletin nasıl örgütleneceği konusuna girer. Bölgesel özerkliği bugünün hedefi olarak öne sürmek, ayrılma hakkını yadsımaktır, oportünizmden başka birşey değildir." (*TKP II. Leninciler Konferansı*, s.65). Oportünizmin sözcük olarak kullandığı "ayrılma hakkı ilkesi" ne kanmamak gerekir. Menşeviklerin "MK Plenumu"nda dil ucuyla söyledileri "ayrılma hakkı" ilkesi, ilk kez önerilen bölgesel özerkliğe şemsiye görevi görüyor. Oysa bu şemsiyeyi de bugün kaldırıp atmışlar, eğrinin son durağına gelmişlerdir. İ. Bilen'in 1981 Şubat *Atılımı*'nda çıkan konuşmasında şöyle deniyor:

"Emperyalizme bağımlılıktan, tekellerin pençesinden derin bunalımlardan halkımız, sosyalizme açılan ileri demokratik devrimle çıkacaktır. Emperyalizme bağımlılığa son vermeden NATO'dan çıkılmadan, ikili anlaşmalar yırtılmadan, topraklarımızdaki emperyalist üsler sökülüp atılmadan, tekellerin egemenliği yok edilmeden, demokratik bir toprak reformu yapılmadan, işçi sınıfının ve emekçilerin demokratik ve sosyal hakları sağlanmadan, *Kürt ulusal sorunu özerklik temelinde çözülmeden* Türkiye'nin karşı karşıya olduğu ağır sorunların çözümü olanaklı değildir."

Görüldüğü gibi laf olarak kullandıkları "ayrılma hakkı" ilkesi de artık yok edilmiştir. Şimdi önerilen yalnızca bölgesel özerkliktir. İnsan bu yılansı eğri karşısında ister istemez Lenin'in şu sözlerini hatırlıyor:

"Bir oportünist, yapısı gereği, her zaman açık ve kararlı bir tutum takınmaktan kaçınacaktır, her zaman orta yolu arayacaktır, karşılıklı olarak birbirini dıştalayan iki görüş noktası arasında her zaman bir yılan gibi kıvrılacak ve her iki görüşle de "uzlaşmaya" çalışacak ve fikir ayrılıklarını, küçük değişikliklere, kuşkulara, masum ve saygılı örgütlere indirgeyecektir vb." (Lenin, *Ne Yapmalı* s. 242)

Faşist provakasyon geri tepti

Mehmet Toros

Bilindiği gibi, geçtiğimiz ay, faşist katil Ağca eliyle Papa'ya bir saldırı düzenlendi. Hitler'in Reichtag yangınına özenilerek ve büyük siyasal yararlar beklenerek girişilen bu ilkel provakasyon geri tepti.

Papa'ya yapılan saldırının daha ilk saatlerinde faşist cuntanın yurt içinde ve yurt dışındaki temsilcileri ve haber ajansları tam bir ağız birliği içinde demeçler, bildiriler, bültenler yayınlamaya başladılar. Evren Yeşilköy Havaalanı'nda anında verdiği bir demeçle koroyu başlattı. Ertesi gün Türkiye'de tüm burjuva basını haberi bir bayram sevinci içinde veriyordu.

Faşist cunta, Papa'ya saldırı olayıyla herhalde dünya kamuoyu önünde 12 saatte temize çıkmayı tasarlamıştı! Evren bu konuda o kadar emin gözüküyordu ki, "Avrupalı dostlarını" Türkiye'den kaçan teröristlere kucak açmakla suçladı, savunmasını hemen saldırıya dönüştürdü.

Avrupa'nın sağcı basını, Ağca'nın kimliğinin ilk gün tam olarak açıklığa kavuşamamasından, Ağca'nın saldırıdan sonra kendisini "Ermeni Türkü", "Filistinli komünist" olarak tanıtmasından yararlanarak ilk yorumlarında cuntanın yardımına koştu. Fakat Evren saldırının dünyada yarattığı tepkiyi sömürmek için Avrupa'daki sağcı dostlarını bile mahçup düşürecek düzeyde bir kampanyaya girişti. "İtalya'ya gidip teröristlere işkence yapılıyor mu, sorsunlar" gibi kaba propaganda örnekleri, İtalyan, Alman polislerine terörist nasıl yakalanır gibisinden verilen dersler daha saldırının ikinci günü cuntadan yana esen rüzgarı kırdı. Ağca'nın kimliğinin basında açık ve ayrıntılı bir biçimde ele alınmasıyla beraber ise rüzgar tamamen tersine döndü.

Ağca'nın MHP ile olan ilişkileri, hapisten kaçırılışı, aylardır Türkiye'de elini kolunu sallayarak dolaşması, kamuoyu önünde birer birer açıklığa kavuşmaya başladı. Örneğin, İngiltere'de ITV televizyonunun yaptığı röportajda, İTİB başkanı Ağca'nın kimliğini açık eden veriler sıraladı.

Cunta konunun doğal gelişimi sonucu, Ağca'nın MHP'yle bağlarının ortaya çıkacağını sezmiş olsa gerek ki, Papa'ya saldırının kendine dokunmasını engelleyecek önlemleri de aklınca almış! Aylardır bekleyen MHP davaları, Papa'ya suikast planları düzenlediği ve bu amaçla İtalya'ya girip çıktığı Türkiye polisince belirlenen Ağca'nın saldırısından bir hafta önce başladı! Herhalde, Ağca'nın MHP'yle bağları ortaya çıkınca, faşist cunta "ben MHP'ye de karşıyım, sağ teröre de karşıyım"(!) deyip, MHP davalarını gösterip, işin içinden sıyrılacaktı. Böylece, artık sarsılan "sağa da karşı" görünümünü de tazelemiş olacaktı.

Ancak bu konuda da faşist cuntanın evdeki hesapları çarşıya uymadı. Bir MHP'linin Papa'ya saldırısından az önce MHP davalarının başlamış ve az sonra da Avrupa Konseyi'nde Türkiye tartışmasının başlayacak olması, Avrupa kamuoyunu kuşkulandırdı. Kuşkulu bir gözle bakınca, MHP davasında iddianameye göstermelik olarak konan MİT'le ilişkiler konusu, Ağca'nın bankadaki paraları, olaydan faşist cuntanın şu anda büyük siyasal yarar umabileceği ve bundan yararlanarak Avrupa'daki Türkiyeli devrimcilere saldırıya geçebileceği, saldırının ardında bir devletin olduğu kanısını güçlendirdi, MİT'i çağrıştırdı.

Avrupa kamuoyu önünde, Ağca olayının giderek doğrudan faşist cuntayla bağlanmasıyla Türkiye'de telaş bacayı sardı. *Tercüman* İngiliz *The Guardian* gazetesinin hayretle karşıladığı bir çabayla günlerdir Ağca'nın "Ermeni veya komünist terörist" olduğunun "kanıtlarını" arıyor. *Tercüman* çaresizlik içinde akıl almaz konspirasyon teorileri uyduruyor. Bu gazetenin açıkladığı batılı istihbarat örgütleri raporuna göre, Ağca'nın arkasında Moskova varmış! Moskova hem sağ, hem sol örgütleri silahlandırıp terörizmi besleyerek Türkiye gibi ülkelerde istikrarsızlık yaratıyormuş!

Tercüman Ağca'yı "komünist" göstermek gibi yollara bile başvurdu ama onun Avrupa'daki faşist taban örgütlenmeleriyle ilişkilerinin ortaya dökülmesi karşısında eli kolu bağlı kaldı. Faşist cuntayı destekleme yürüyüşlerinde başı çeken bu örgütlenmelerle Ağca arasındaki ilişkilere Avrupa basınında geniş yer verilmesi, hem cuntanın Avrupa'da bu aktif desteğini güçten düşürüyor, hem de cuntayla Ağca arasında ilişki olabileceğini daha güçlü olarak ortaya çıkarıyor. Bu nedenle Türk Dernekleri Federasyonu adındaki faşist örgütün başkanı, Ağca'yla ilişkilerinin olmadığını, bunun komünistlerin iftirası olduğunu söyledi ve bu sözlere tüm burjuva basınında geniş yer verildi.

Faşist katil Ağca eliyle düzenlenen bu ilkel faşist provakasyon ve bunu izleyen kaba propaganda kısa süre içinde geri tepti. Şimdi faşist cunta yanlısı basın Ağca'nın hayat hikayesiyle, Türk olamaz gibi safsatalarla olayı geçiştirmeye çalışıyor. Hitler'in "yalan söyle iz bırakmadan geçmez" taktiği uygulanıyor. Ama ne taktik uygularlarsa uygulasınlar, köşeye sıkıştılar. Bu kaba, ilkel provakasyon faşist cuntayı dünya kamuoyunda açık düşürdü. Bu durumdan yararlanarak, faşist diktatörlüğü daha da iyi sergileyebilmek görevimizdir.

Devletin faşistleştirilmesine iki örnek

Değerli yoldaşlar,

Konferans kararlarında, "faşist iktidar... faşizmin korporatif, monolitik toplum yapısına ulaşmayı amaçlıyor. Monolitiklik bu örgütlenmenin tek bir çıkar doğrultusunda olmasıdır" deniyordu.

Hayat Konferans kararlarını hızla doğruluyor. İşte devletin faşistleştirilmesi için oluşturulan yeni kurumlardan iki örnek: Devlet Denetleme Kurumu ve Milli Eğitim Vakfı.

Devlet Denetleme Kurumu, tüm kamu kuruluşlarını; işçi örgütlerini; mesleki örgütleri vb. denetleyebilecek, bütçelerini istedikleri gibi harcamalarını engelleyebilecektir. Demokrat nitelikli insanların bile devlet yapısına girip etkinlik göstermemelerini garanti edecektir. Burjuva ideologları bu kurumu "devleti koruyacak, tarafsız bir organ" olarak tanımlıyorlar. Bunun bizce anlamı, devletin monolitik yapısına katkıda bulunarak devrimden koruyacak, finans-kapital taraftarı bir organdır. Bu organ, doğrudan devlet başkanına bağlıdır. Kuruma girebilmek için devlette 20 yıl ön-görevi şart koşulmaktadır. Amaç devletin tüm yönlerini, başkan kanalıyla finans-kapitalin eli altında tutmaktır. "Tek disiplin"in sağlanmasında işte bir basamak daha!

Bir başka örnek de Milli Eğitim Bakanlığı Vakfıdır. Bakanlığın mali kaynağı olan bu vakıf, tüm eğitim sistemi nin yönetimini de tekellerin eline alıyor. Bir organda (örneğin devletin resmi propaganda-ajitasyon organı: eğitim) devletle tekeller böylesine içiçe geçiyor da, hâlâ devlet tekelci kapitalizminin varlığından kuşku ediliyor. Belki yine, tekellerden eğitimin demokratikleştirilmesi isteminde bulunan oportünistler çıkar. Ama komünistler için herşey gün gibi ortadadır. Devleti, her geçen gün daha sağlamlaştırma çabaları faşist cuntayı devrimle yıkılmaktan koruyamayacaktır. Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

İzmir

Kızgınlık birikiyor

Demir, saç ve hırdavat ticaretinin yapıldığı, bunun dışında değişik işkollarına bağlı irili-ufaklı atölyelerin bulunduğu bir bölgede çalışıyorum. Bu bölgenin durumu hakkında bilgi vermek istiyorum.

Hırdavat ticareti son aylarda durgunlaştı. Yine de büyük tüccarlara bu bunalım az yansıyor. Büyük tüccarların yanında birkaç işçi çalışıyor. Aylıkları, 8 bin ile 18 bin arasındadır. Sosyal hakları yalnızca sigortalı olmaktır ama o da tamamını kapsamıyor.

Yan sanayii daha doğrusu alt sanayii olarak çalışan atölyeler ise başlıca elektrik tesisatı, torna, tesfiye, kalıp gibi alanlara yayılmıştır. Bu atölyeler içinde birkaç kişi çalıştırandan, 30-40 işçi çalıştıranına kadarı var. Şu anda işleri durmuştur, satış yapamaz durumdadırlar. Bunların arasından tekeldışı burjuvazi sayılabilecekler, üretimi sürdürüyorlar ama ürettiklerini stokluyorlar. Küçük üreticiler ise atölyenin günlük zorunlu masraflarını çıkartamaz duruma düşmüşlerdir.

Bu atölyelerde çalışan ustalar 12 bin-20 bin, kalfalar 8 bin-12 bin, çıraklar 2 bin-8 bin arası aylık alıyorlar. Bir kısmı ise sigortalı. Çalışma koşulları çok ağır. Çıraklar arasında 10 yaşında olanlar var ki bunlar karın tokluğuna çalışıyorlar.

Eskiden usta ve kalfalar ilerde kendileri için bir atölye açabileceklerini düşlerlerdi. Birkaç yıl öncesine dek, az da olsa, bunun gerçekleşme olasılığı vardı. Şimdi bu kişiler böyle bir düş kurmayı akıllarına bile getiremiyorlar. Tek düşünceleri karınlarını nasıl doyuracaklarıdır. Askerliğini yapıp evlenme çağına gelenler zorunlu olarak bunu erteliyorlar.

İşçiler bu düzenden zaten birşey bekleyemezler ama finans kapital küçük burjuvalara da bu düzende "yükselme"nin ne denli olanaksız olduğunu pratikte öğretiyor. Geniş yığınlarda kızgınlık birikiyor.

Kahrolsun finans kapital!

Yaşasın sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi!

İstanbul

İşçi sınıfı halkımızı aydınlığa çıkaracak

Faşist cunta işçi sınıfına karşı çok dikkatli ve uyanık davranıyor. Gerçek "tehlikeyi" iyi biliyor.

Cunta önce "sınıflarüstü siyaset" gevezeliğiyle, ardından "sendika ağalığı" vb. demagojilerle işçi sınıfından kimliğini gizlemeye çalıştı. Ancak zaman geçtikçe bunların altında yatan gerçekler çok iyi gözleniyor.

Bu nedenle, Türk-İş yönetimi, bir yandan faşist cuntayı "sınıflarüstü" göstermeye çalışırken, öte yandan "işverenle askeri hükümeti etkiliyorlar" gibi sözler etmek zorunda kaldı. Asgari ücret saptanırken hükümet sözcüleriyle işverenler açıktan birlikte davrandılar. Türk-İş yönetimi buna karşı birden işçi dostu kesilip komisyondan çekildi, ama sonra döndü 10.000TL'ye imza attı. Tüm bu gelişmeleri işçi sınıfımız dikkatle gözlüyor.

Burjuva liberalleri de işçi sınıfını yakından gözlüyorlar. "Tehlikeye" karşı faşist cuntaya koltuk değnekliği yapıyorlar. Blöf, "sert" çıkışlarla tansiyon düşürme işlevi görüyorlar. Burjuva liberalleri, sosyal demokratlar, devrimci durumda devrimi bastırmak için uğraştılar, şimdi de devrimci durum yeniden çıkmasın diye faşist cuntaya perde arkasından dikkatli bir biçimde akıl veriyorlar.

Tüm bu "akıllar" boşa gidecektir. Asgari ücretin saptanışı, DİSK üyesi binlerce maden işçisinin ücretlerinin işçilerden habersiz saatte 138-176TL olarak belirlenişi ve bu gibi olaylar, işçilere ister istemez Profiloların, 15-16 Haziran ayaklanmalarının önemini hatırlatıyor. Proletarya, dostunu düşmanını sinema şeridi gibi gözünün önünden geçiriyor.

Faşist cuntayı sergilemek, liberal burjuvazinin emekçi yığınlar üzerinde etkili olmasını engellemek, 5. Kongre'yle TKP'mizi kokuşan oportünizmden kurtarmak ve devrimci savaşımın yükseliş yolunu temizlemek komünistlerin omuzlarında tarihsel bir görevdir. Devrimci işçi sınıfımız bu yoldan faşist cuntayı devirip, devrimin kızıl bayrağını dikecektir.

İstanbul

Burjuva ideolojisi Kemalizm

Faşist cuntanın gelmesiyle birlikte insan kılığına bürünmüş yılanlar, giysilerini çıkarıp, iğrenç ve vahşi yapılarını tüm çıplaklığı ile sergilediler. Çeşitli burjuva kesimler bu vahşete doğal olarak yardımda bulunuyorlar. Bir de bunun yanında 12 Eylül öncesi kendini halka solcuyum, devrimciyim diye tanıtan bazı kişiler var ki şimdi burjuvaziye yaranmak için Kemalizm kuyrukçuluğu yapmaktadırlar.

Oniki Eylül'den önce devrimci görünümde olan okul müdürü, o zaman emperyalizme faşizme karşı olduğunu bildiren ve bizleri desteklediğini söyleyen idare bugün Kemalizm kuyrukçuluğu yapıyor. İçlerinde gerçekten baskıya ve cuntaya karşı çıkan dürüst görevli öğretmenler ise bu muhabirler aracılığı ile sudan bahanelerle görevden alınıyorlar. Bu kişiler işsiz bırakılıp açlığa terkediliyorlar. Öğrencilere okulda zorla Atatürk rozetleri taktırılıyor. Okullarda okulu ellerinde oynatanlar albaylar, subaylar, kaymakamlardır. Öğrenci gençleri asker yetiştirmeye çalışıyorlar.

Evet bu dönemde işimiz zorlaşıyor. Öncekinden çok daha fazla mücadele vermemiz gerekiyor. Halkımıza Kemalizmin bir burjuva ideolojisi olduğunu çok açık bir dille anlatmalıyız, burjuvazinin Kemalizm ideolojisi ile halkın gözünü boyamaya çalıştığını cuntaya ve Kemalizme karşı ardıcıl savaş vermek gerektiğini vurgulamalıyız.

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Turgutlu

MUHABİR GURUPLARI

Daha nice kızıl 1 Mayıslar kutlayacağız

1 Mayıs 1981, devrimci durumun bastırıldığı, devrim hareketinin geçici olarak yenildiği bir dönemde kutlandı.

1 Mayıs 1980'de TKP'nin başını tutan reformcu klik eylemi burjuva yasallığının sınırlarına hapsetti. Küçük burjuva devrimci hareketler de, doğaları gereği, 1 Mayıs'ta Taksim'de olmanın can alıcı siyasal önemini kavrayamadılar, güçlerini dağıttılar. Ve sonuçta, 1980 1 Mayısı'yla birlikte karşı-devrim saldırısını kat kat arttırdı. Daha 2 Mayıs 1980'de, tüm burjuva gazeteleri Taksim'in boş resmini basarak burjuvazinin "başarısı"nı kanıtladılar.

Ne var ki, bu, aynı zamanda TKP'nin Leninci kanadının 1 Mayıs 1980 için yaptığı önerinin doğruluğunun da, daha ertesi günden kanıtı oldu. *İşçinin Sesi* 1 Mayıs'ta Taksim, kızıl Taksim olmalı, bu uğurda tanklar panzerler aşılmalı demişti. Bunu yapabilirsek, devrimin başarısı yönünde önemli bir dönüm noktası olacağını söylemişti. Devrimci ideolojimizle örgütsel yapımız arasında o sırada uyum olmadığından, savaşarak örgütlenmekte olduğumuzdan bu önerileri yaşama geçiremedik ama yaşam onların doğruluğunu kanıtladı. 1 Mayıs 1980 bir yandan burjuvazinin taktik başarısıyla sonuçlandı, öte yandan menşevizmin iflası hızlandı, *İşçinin Sesi* hızla güçlenmeye başladı.

1 Mayıs 1980'in burjuvazinin saptadığı sınırlarda kutlanmasından sonra, günün İstanbul sıkıyönetim komutanı, "bazı sendikacılar" diyerek menşevik sendikacıları uslu tavırları yüzünden kutladı. Aynı generaller çetesi şimdi aynı sendikacıları arıyor. Bu, burjuvazinin nasıl işçi hareketini önce "güzel, güzel" zayıflatıp sonra darbeyi vurduğunu ve menşeviklerin de nasıl sınıf savaşından birşey anlamadıklarını çok canlı olarak gösteriyor.

Bugün ülkemizde koşullar değişti. Devrimci durum bastırıldı. İşçi sınıfımız geçmiş dönemden ders çıkararak, geçmişi değerlendirerek, dinleniyor, güç topluyor. Bu dinlenme yeniden ayaklanmak, faşist cuntayı devrimle devirmek için dinlenmedir. Bu nedenle 1 Mayıs 1981, işçi sınıfımızı birden açık savaşa sürmeyecek, faşist cuntayla cepheden karşı karşıya getirmeyecek biçimlerde kutlandı. Özünde, 1 Mayıs 1981 de "devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkın bayramı" oldu. Ne var ki devrimin yolu inişli çıkışlıdır. Şimdi güç topluyoruz, yine tırmanacağız ve daha nice kızıl 1 Mayıslar kutlayacağız!

İstanbul

Kuzey Kıbrıs'da oportünizm devrimci gelişmeyi engelliyor

Değerli yoldaşlar,

1974'de Türkiye finans-kapitalinin doğrudan saldırısıyla Kıbrıs ikiye bölündü ve halklar arasına suni bir şovenist duvar örüldü. Bu duvarı yıkmanın yolu Rum ve Türk halkları arasında günden güne büyüyen toplumsal muhalefeti doğru devrimci çizgiye çekmekten geçiyor.

Kuzey Kıbrıs'da varolan iktidar partileri yönetemez bir durumdadırlar. Halk yığınlarının desteğinden yoksun olan bu partiler hergün halkın tepkileri ile karşılaşmaktadır.

Geçenlerde KTFD başkanı Denktaş'ın çıktığı gezide ona sorulan tek soru vardı: "1976 seçimlerinden bu yana nerede gizleniyordun ve hangi yüzle aramıza gelip oy istiyorsun?" Sayın (!) Denktaş söyleyecek birşey bulamadığından, gezisini 15 dakika bile sürdürmeden, makam arabasına binip her köyü terkediyordu. Öte yandan, halkın tepkisine karşı bir önlem olarak, Ulusal Birlik Partisi'nin her gezisinde Türkiye'den ithal edilmiş eli kanlı faşistler kol gezmektedir. Ama tüm bu sindirme taktiklerine rağmen emekçiler direniyorlar.

Oportünizmin neye mal olduğu Türkiye'de gözle görülür durumdadır. Kıbrıs'da da bunun örnekleri vardır. Büyüyen ekonomik bunalıma ve burjuva siyasetindeki çöküntüye rağmen, oportünizmin yüzünden bilinçli devrimci hareket yeterince geliştirilemiyor.

Sendikalarda, özellikle Dev-İş içinde kendini gösteren oportünizm, sendikal harekete büyük zararlar vermektedir. Amaçları sulandırılmış, tutarsız grevler kondu. Yönetimin bu tutarsızlıkları işçiler arasında güvensizlik yarattı. İşçilere birşey götürmeyen Dev-İş yöneticileri, herşeyi bir yana bırakıp seçim yarışına girdiler. "Zamanımız seçim zamanı be kardeşim, ne yapacak işçiler devrimci sendikal anlayışı" anlamına gelen sözler etmekten bile çekinmiyorlar. Milletvekili olma heveslilerinin elinde Dev-İş pasifizme, erimeye terkediliyor. Bu üzücü ama gerçektir.

Varsın oportünistler her eylemi, "burjuva yayın organları bize saldırır, prestijimiz düşer, milletvekili seçilemeyiz" diye hesaplayadursunlar! Elbette işçi sınıfımız onların ne mal olduğunu görecek ve onlardan hesap soracaktır!

Kıbrıs

Faşizmin "eğitim"(!) siyaseti

Ulusal eğitim siyasetini "gereğiyle"(!) uygulayabilmek için MGK bir vakıf oluşturdu. İlk genel kurul toplantısını 7 Nisan'da yapan bu vakfın resmi adı "Milli Eğitim Bakanlığı Vakfı". Amaç bakanlıkla vakfı içiçe sokarak, tüm eğitimi resmen, doğrudan finans-kapitalin denetiminde yeniden "düzenlemek"tir!

Vakfın kurucu üyeleri arasında Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretmenler Bankası, Devlet Planlama Teşkilatı gibi tüzel kişilerin yanısıra Koç, Sabancı gibi finans-kapital guruplarının başları, bakanlığın bazı yüksek görevlileri, 12 Eylül'den sonra bakanlıkta görevlendirilen subaylar var. Kurucu üye olan kişiler "vefatları, iş göremez hale gelmeleri, hastalıkları ve çekilmeleri" durumunda yerlerine kimlerin geleceğini kapalı zarflar içinde önceden saptıyorlar (Vakıf senedi, madde 3) Vakfın kuruluşundan başlayarak bir yıl içinde en az 250.000TL katkıda bulunanlardan da genel yönetim kurulu üyelerini saptıyorlar.

Vakfın amacı şöyle belirtiliyor: "Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı her çeşit ve derecedeki eğitim kurumlarında eğitim ve öğretimin; toplum ve kişilerin ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak nitelik ve niceliğe ulaşması için maddi ve manevi katkıda bulunmak ve bu amaçla yeni kaynaklar sağlamak..." (Vakıf Senedi, madde 2).

Senedin, vakıf çalışmalarını gösteren üçüncü maddesi şöyle diyor: "... ders ve yardımcı ders kitabı hazırlanmasına, her çeşit ve seviyedeki eğitim kurumlarının açılmasına yardımcı olmak ve Milli Eğitim kurumları ile iş ve endüstri alanında kurulacak işbirliğini desteklemek ve bu konuda yardımcı olmak..." Görüldüğü gibi finans-kapital en küçük yardımcı ders kitabına kadar doğrudan "yardım" eli denetimini kuruyor. Devletin öteki kurumlarında olduğu gibi Milli Eğitim Bakanlığı Vakfı da, eğitim alanındaki korporasyonun çok açık bir örneğidir.

Ancak burjuvazi halktan, devrimden korkusunu yine gizleyemiyor. Bu girişimi de basın organlarında, televizyonda yalnızca bir "yardım" kampanyası gibi göstermeye çalışıyor. İşçi sınıfımız, emekçi halk burjuvazinin bu korkusunu boşa çıkarmayacak, kokuşmuş sistemlerini başlarına çalacaktır.

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

Kahrolsun faşist cunta!

İstanbul